

YÜRÜYÜŞ

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 247

1 OCAK 1980

10 LIRA

Kitle eylemlerine saldırı

Maden-İş Genel Kurulu'nun ardından

19-22 Aralık tarihleri arasında çalışmalarını İstanbul'da tamamlayan Maden-İş Sendikası'nın Merkez Genel Kurulu, demokrasi güçlerinin geniş desteğini gördü. Ulusal ve ulusal düzeyde geniş demokratik güçlerin temsilcilerinin konuk olarak katıldığı kongre bir "demokratik platform"na dönüştü.

Gerek konuşmalarla, gerekse kongre boyunca atılan sloganlarla, demokratik güçlerin eylem birliğine verilen önem öne çıkıyordu. Maden-İş'in sendikal eylem birliği yolunda, kıvırdırıcı bir adım atan Otomobil-İş içinde yerlerini almanın ve Otomobil-İş'le konuşması çokşun bir sevgi seli ile karşılandı.

Buna karşılık eylem birliğini zedeleyen tavır ve davranışlar onay görmüyordu. Öyleki; Maden-İş konularından biri olan DISK'in birliği ve bu birliğin önündeki temel etken DISK yöneticilerine karşı kimi düzeyde eleştiriler etkisiz kalıyordu.

Genel Kurul'da değişik düşünceden kitle örgütü yöneticileri konuştu veya mesajlanokundu. İşçi sınıfının en dövüşken kesiminin bağrında toplayan metal işçilerinin yaklaşan faşizm tehlikesine karşı ne denli duyarlı olduğu anti-nuşmaları gösterilen ilgi ile belli oluyordu. Konuşmalar ve mesajlar "Yaşasın anti-faşist güçlerin eylem birliği", "Faşizme geçit yok", "DGM'ye geçit yok" sloganlarıyla kesiliyordu. Maden-İş üyeleri "eylemsizliğe düşmeden, maceracılaşa sapmadan, faşizm belasının kitlesel aktif eylemleriyle yenileceğini" vurgulayarak kararlılıklarını dile getiriyorlardı.

"DGM'lere karşı olduklarını ve mücadele edeceklerini" dile

getiren sol-kanat CHP milletvekillerinin mesajı ve Kemal Anadol'un aynı doğrultudaki konuşması geniş ilgi görürken; gene CHP adına konuşan Hikmet Çetin'in sözleri soğuk düş etkilayapıyordu. Hikmet Çetin'in konuşması sosyal demokrasinin, CHP yönetiminin tekellere karşı ödünçü tavırını dile getiriyordu.

NİYET VE GÖRÜNTÜ FARKLILIĞI

Maden-İş rulu demokrasi platformuna dönüşümüne ne denli sevindirici ise demokrasi güçlerinin birliğine gölge düşürücü bir tutum izlemeyi sürdüren Maden-İş üst yönetiminin davranışları da o denli olumsuzdu.

Genel Kurul delegelikleri seçimi sırasındaki tutumları, kendileri gibi düşünmeyen işçilerin delege olmaması için her türlü antidemokratik yöntemin denemesi, çalışma raporuna hakim olan anlayış ile Maden-İş cilerinin demokrasi güçlerinin eylem birliğini baltalayıcı olduklarını ortaya koyuyordu.

Sendika Genel Başkanı'nın DISK Genel Başkanı Baştürk'ün salonunda olduğunu bile bile ilki sözi kendisine vereceğini söylemesi, ihraçlar tartışılarken eski 14. Bölge Başkanı Celal Alçınkaya hakkındaki görüşmelerde yürütme kurulu üyelerinin kararsızlığı genel kurulun not edilmesine gereken olumsuzlukları arasındaydı.

Yine Onur Kurulu kararları görüşülürken ortaya çıkan bir gerek vardı. İhraç edilen üyelerin yarıdan fazlasının TIP üyesi ve yarıdan azı dikkati çekiyordu.

Bu Maden-İş nizece politik görüşlerinden dolayı tşkiye edildikleri bilinliyordu. Bu konu üzerinde yeteri kadar yazıldı. Ama hem demokrasi güçlerinin eylem birliğini hara-

retle savunuyor görünmek, hem de politik görüşlerinden dolayı bazı işçilerin sendikadan atılmasına karar vermek, eylem birliği anlayışının çarpıklığını gösteriyordu. I. Bölge Başkanı Esnel'in önerisiyle 1. Bölge'den bir işçinin, MSP'li ve macocu üç kişinin dışında, halen Dev-Maden-İş temsilciliği de yapan Demir Döküm işçilerinin ihraç kararı kaldırıldı. Ama çoğu DGM direnişinden dolayı Tofaş, Mako ve Renault'dan atılan TIP'li ile yönetime muhalefet eden işçilerin ihraç kararları ise onaylandı. Maden-İş yönetiminde egemen politik çizginin, kendi grup çıkarları açısından sorunlara bakıp, demokrasi güçlerinin eylem birliğine ne de, sendikaların birliğine de ters bu tutumu genel kurulda da sürdü. Asıl tehlikeli olan ve demokrasi güçlerinin arasına kama olarak sokulan politika, Maden-İş yönetiminin, bir yandan birliğin görünüm, diğer yandan kendisi gibi düşünen, farklı politik görüşlerdeki işçileri sendikadan ve hatta sık sık örneklerini tanık olunduğu üzere patronlarla anlaşarak işten attırması kadar varan politikasıdır. Genel Kurul sonunda seçilen yönetimin Maden-İş bir kısmını dışladığını tesbit etmek ve bu durumun hem demokrasi mücadelesi, hem sendikal mücadele açısından büyük sorun yaratacağını bilmek gerekir. Tasfiyeciliğin terk edilmesi yolundaki cabaları gelse, tasfiyeciliği tutumu sürdürenlere ve uygulamalarına seyirci kalmıyacaktır.

DISK'İN BİRLİĞİ

Genel Kurul'da üzerinde en çok durulan konulardan biri de DISK'in durumu ve birliğinin sağlanması konusuydu. Maden-İş'in tek tip tüzüğü kabul etmesiyle bu alanda olumlu bir adım atıldı. Ama DISK yöneticilerinin genel kurula ilgisizliği ve bir kör dövüşü sürdüceklerini ortaya koyan tutumları işçilerin haklı tepkilerini çekti. Baştürk'ün Genel Başkanı olduğu Genel İş adına konuşan Genel Sekreter Ertan Andaç bile DISK yöneticilerinin toplantıya katılmamasını eleştirirdi.

DISK'e bağlı sendikaların tüm temsilcileri konuşmalarında DISK'te birliğin sağlanması konusuna açık ya da kapalı değindiler. Oleyis ve Genel İş'leri, eski hatalı yaklaşımları yerine, "Maden-İş, Bank-Sen ve Bay-sen'iz DISK olamaz" sözleriyle ileriye doğru olumlu adımlar attılar.

DISK'ten ihraçlarını kaldırılması, bağlı sendikaların DISK tarafından önerilen tek tip tüzüğü kabul etmeleri, DISK'i gerçekten temsil eden bir yönetimin seçilmesi koşullarının doğması yolunda Maden-İş Kurulunun katkılanı oldu. Sonuç olarak Maden-İş'de, sendikal birliğin sağlanması yolunda olumlu adımlar atılırken, demokratik güçlerin birliği vurgulanırken, üst yönetimin tasfiyeciliği sürdürebileceğini belirten iftihar, olumlu ve olumsuz yarıları ortaya çıktı.

Komando Ayvaz Gazi Eğitim'i işgal ediyor

AP hükümetinin öğrenim kuruluşlarını faşist kadrolar eliyle dağıtma operasyonu hızlanıyor. Özellikle Eğitim Enstitileri, MC hükümetleri döneminde olduğu gibi faşist kadroların ellerine teslim edilmeye hazırlanıyor. Bunun için MHP'li Ayvaz Gökdemir Milli Eğitim Bakanlığı'nda kilit bir noktaya yerleştirildi. "Komando" Ayvaz şimdi "Ülküdağları"nın kilit noktalarına yerleştiriliyor.

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü bu hesapların başında bulunuyor. Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürü'ne Ayvaz Gökdemir'in bir akrabaının getirileceği söylentisi yaygın bir durumdur. Ayrıca, daha şimdiden atamalar başlamış durumda. Ayvaz Gökdemir'in kardeşi Kamıl Gökdemir Fransızca bölümünün başına getirildi, Kamıl Gökdemir'in karısı ise gene aynı bölüme öğretmen olarak atandı. MC döneminde okulu terkeden bütün gerici, faşist öğretmenler de yeniden dönemin hazırlığı içindeler.

Gazi Eğitim'in eski müdürü ise hükümetle uzlaşıp koltuğu kurtarına derdine düştü. Tekleri doğrultusunda okulu tatil etti, Bakanlık ileğlendirin bir sorun olmasına karşın bu tatil kararını özel kurye ile Bakanlığa iletme gayretkeşliğine girdi.

Bakanlık CHP hükümeti döneminde alınan öğrencilerin kaydını silmenin yollarını ararken, yasadışı yollarla okula alınan 1500 kadar gerici ve faşistin kayıtlarını yeniliyor. AP hükümeti, MHP'nin desteğiyle, Ecevit hükümetinin yapmaya cesaret edemediği uygulamaları büyük bir hızla yapıyor...

Ege Üniversitesi tekellerin malı olmaz

Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Hakkı Bligehan, üniversite mensuplarına bir mektup göndererek "İzmirli sanayici ve iş adamlarının da katılımıyla 'Ege Üniversitesi Vakfı'nı kuruluş hazırlıklarına başlanıldığını" bildirdi. Ege Üniversitesi'nin tekellere teslim edilmesi istendiğini bir kilit olan bu yazının örneği, vakıf üyesi olmak isteyenlerin için de "başhütname" olarak "bulunuyor. Üniversite yönetiminin üniversiteye tekellere peşkeş çekmeyi amaçlayan bu tutumu büyük tepkiye karışıldı. Türkiye İşçi Partisi İzmir İl Sekreteri Turgut Güngör yaptığı açıklamada Üniversite'nin tüm varlığı ile özel sektöre devri işlemlerinin son aşamaya vardığını belirtti ve TIP'ın üniversitenin holdingle devrini ölemek için mücadeleye edeceğini açıkladı. Ege Üniversitesi'ndeki Genç Öncüler ise bir bildiri yayınlamaya tekellerin üniversiteye el atmalarının demokratik, özerk üniversite kavramını durdurma ya yönelik bir girişim olduğunu belirtti. Genç Öncülerin bildirisinde, bu girişimin amacının "gençlerin kendilerini kendi amaçları doğrultusunda işlev gören üniversite yaratma" özellikleri olduğu vurgulandı.

Zeytinburnu'nda faşist terör

İstanbul Zeytinburnu, faşist terörün en yoğun olduğu bölgelerden biri olarak uzun süredir öne çıktı. İçinen birçok semtinde devriyeleri halinde dolayan faşistler hericilere kan kustururken, yeni "kurtarılmış bölgeler" ilan ediyorlar. Özellikle son günlerde İstanbul'daki faşist terörün işlerini birli birli haline getirdi. Birçok katil, terörün yansıması gizlenme olarak da bulabılıyor.

Bir aylık kısa bir sürede 30 kişinin öldürüldüğü Zeytinburnu'nda sokakta dolamak bile "başan" haline geldi. Bir çok insan sokakta kurşunlandı veya kaçırdı. Bunlardan biri de TIP Bakırköy İlçesi aday üyesi İsmail Civelek oldu. İsmail Civelek birçokları gibi sokakta yürürken kaçırılıp, gülerce işkenceden sonra öldürüldü. Ancak katillerin adı ve adresleri tümüyle bilinmesinde rağmen "kurtarılmış bölgelerinde" rahatça dolaşıyorlar.

YURUYUŞ

Şahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN • Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ • Yazı İşleri Müdürü: Neset KOCA-BIYIKOĞLU • Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI • Yönetim: Korur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 • İstanbul Bürosu: Piyerici Cad. 2/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 • Avrupa Temsilcisi: Info-Türk Alanı 13/2 Square Witer - 1040 Bruxelles BELÇİKA, Tel: 230 34 72 • İlan Koşulları: Arkapap renkli 25.000 TL., Arkapap siyah beyaz 18.000 TL., 1ç sayfa 10 satır sütun satımı 200 TL. • Bakıcı: Daily News

• Abone Koşulları: Yıllık 400.-TL, altı aylık 200.-TL, • Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, • Amerika: Yıllık 80 DM, altı aylık 40 DM, • Avustralya-Japonya: Yıllık 100 DM, altı aylık 50 DM.

• Ödeme adresi: TÜRKİYE: YURUYUŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 • AVRUPA: Info-Türk banka Hesabı: BBL 310 0148714-02 Bruxelles - BELÇİKA

Okurlarımıza

Dergimiz bu sayısından itibaren 10 lira fiyatla satılmaya başlıyor.

Son bir yıl içinde meydana gelen maliyet artışlarının yansıması, kaçit temininde ortaya çıkan yada çıkartılan güçlükler fiyat artırımını zorunlu hale getirdi. Görünen odur ki bugünkü fiyat artırımına neden olan şartlar önümüzdeki dönemde daha da ağırlaşarak varlığını sürdürecektir. Buna rağmen fiyat artırımını en asgari düzeyde tutulmuştur. Bunda da bir tek şeye güvenilmiştir: Okurlarımızın güçlü desteğine...

Bu güne kadar olduğu gibi bundan böyle de okurlarımızın abone olmak ve bulmak, derginin dağıtımını yaygınlaştırmak için azami gayayı sarfedeceğine inanıyoruz. YURUYUŞ, böyle bir destekle baskı ve engelleri, mali zorlukları mutlaka aşabilecektir.

Bu inançla tüm okurlarımızın ve dostlarımızın yeni yılını kutlar, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde yeni ortak başarılar dileriz.

YURUYUŞ

FAŞİZME KARŞI ZAFERE DOĞRU!

GÜNDÜZ MUTLUAY

Geçtiğimiz haftanın salı günü, Kahramanmaraş'ta düzenlenen faşist kit-
le katlamlarının birinci yıldönümü idi. Bu yıldönümü, 14 Ekim seçimlerinde ge-
rici-faşist güçlerin kazandığı sınırlı başarıyı kalıcı sonuçlara dönüştürme he-
sapları yaptığı ve faşizm stratejisini bütün gücüyle uygulamaya soktuğu günler-
de yaşandı. Bu açıdan daha da büyük önem kazandı. Demokratik güçler, bu
yıldönümünü gerici-faşist güçlerin saldırısını püskürtmüş, o günden bugüne
yeni kazanımlar elde etmiş olarak değil; tersine faşizmin bütün demokratik
hak ve özgürlüklere karşı topyekün saldırısını göğüslemek durumunda karşı-
lar.

Emperyalizmin ve tekellerin tüm desteği etrafında toparlanmış AP ik-
tidarı, işçi sınıfına, onun politik ve sendikalar örgütlerine, bütün emekçilere ve
onların her düzeydeki örgütlerine; toplumdaki tüm demokratik mezlere karşı
giriştiği saldırıda önemli adımlar attı. 14 Ekim seçimlerinde kazandığı sınırlı
politik başarıyı, demokrasiyi yıkıp yok ederek kalıcı kılma yolunda yeni
adımlar atmaya hazırlanıyor. Hatay'da, Amasya'da, Kayseri'de ve bütün yurt-
tayı kanlı saldırılarla hazırlanıyor. Meslek örgütleri, gençlik örgütleri, kitleleri
harekete geçirmenin faşist araçları olan tüm demokratik kitle örgütleri ard-
ardına kapatıldı. Yöneticileri, üyeleri ardarda tutuklanıyor. Tutuklamaları
hızlandırarak sürdürülmek istendiği de gün gibi ortada.

Emperyalizm ve tekeli sermaye her istediğini yapabilecek güce mi?
Ülkenin kaderini belirleceğin tayin edilebilir mi? Kesinlikle HAYIR! Türkiye, sını-
f mücadelesinin keskinleştiği bu tarihsel sürecin sonunda nereye varacak?
Bu sorunun cevabı işçi sınıfının öncülüğünde emperyalizmin ve tekellerin sal-
dırısına uğrayan tüm toplumsal sınıf ve tabakaların ortak mücadelesinde yatı-
yor. Bu mücadelenin örgütlenmesi ve yürütülmesiyle, başariye ulaşmasının so-
rumluluğu da elbetteki en başta bilimsel sosyalistlere, işçi sınıfının politik
örgütüne düşüyor. Bu sorumluluk oradan derece derece diğer ilerici, demo-
kratik güçlere, onların örgütlerine yayılıyor.

Bilimsel sosyalist hareketin sorumluluğu kendi güçlerini derleyip topar-
lamakla ve kararlılıkla mücadeleye sokmakla sınırlı değil. Görev burada bağlı-
yor ama asla buraya bitmiyor. Toplumun tüm demokratik güçlerini örgütle-
mek, en geniş kitleleri mücadeleye sokmak gerekiyor.

Faşizme karşı mücadelenin büyük ustası Dimitrov şöyle diyor: "... fa-
şizm, kendiliğinden oluşmayacaktır, savaş kundaklığından varçmayec-
ektir. Gerici burjuvazi, faşist doğrultusunu gönül rızası ile değiştirmeyecek-
tir. Faşist saldırıların ve savaşın önlenmesi, gericiğe gem vurulması, yalnız
işçi sınıfının ve milyonlarca emekçinin azimli mücadelesi sayesinde olanaklı-
dır." (Sosyalizm Ülkesi ve Dünya Proletaryasının Mücadelesi)

Dimitrov soruyor ve cevaplıyor: "... Faşizmin zaferi engellenebilir mi?
Nasıl? Ve işte milyonlarca emekçiye cevap veriyoruz: Evet, arkadaşlar, faşiz-
me giden yol kapalıdır, mümkündür bu. Bize bağlıdır bu, emekçilere,
köylülere ve çalışan bütün insanlara." (Faşist Saldırı ve Emekçi Sınıfının Fa-
şizme Karşı Savaşı Açısından Üçüncü Enternasyonal'in Ödevleri)

Gerisini özetleyelim. Faşizmin zaferinin önlenmesi için zorunlu koşul-
ları dört ana başlık altında topluyor Dimitrov. Birincisi ve en önemlisi, diyor,
emekçi sınıfın güçlerini tek bir militan ordu durumuna getirip kapitalizmin ve
faşizmin saldırılarına karşı savaşmakla. Proletarya kendi birliğini kurarak
faşizmin köylüler, küçük burjuvazi, gençlik ve aydın kitle üzerindeki etkisini
felce uğrattak ve bir kesimini etkisiz bırakıp öteki kesimi kendi safına
kazanacaktır. Dimitrov'un ikinci koşulu, faşizme karşı mücadeleyi yalnızış
yönetecek güçlü bir devrimci partidir. Üçüncü koşul; diğer toplumsal sınıf ve
tabakalara karşı uygulanacak politikayla kitleleri daha yüksek bir devrimci
bilince ve etkinliğe ulaştırmaktır. Dördüncü koşul devrimci proletaryanın fa-
şizme karşı güçlerini bir araya getirme fırsatı verilmeden kesin darbeler ind-
rilmeli, durumunu pekiştirmesine izin verilmemelidir.

Türkiye işçi sınıfının politik örgütünü ölümlü görevi böyle bir ele alı-
la belirledi. TİP Genel Başkanı Behice Boran bu görevi şöyle özetledi: "Biz
birlik konusunu ilk düzeyde ortaya çıkılgı söylüyoruz. Birisi işçi sınıfının
politik hareketinin birliği, tekleşmesi sorunudur. (...) Diğer, emperyalizme ve
faşizme karşı demokratik birlik." (B. Boran 21 Ekim 1979 günlü konuşma,
Çark Başak, 169)

Şimdi, hızla bu görevlerin yerine getirilmesi için çalışıyor. Olumsuz-
lukların üzerine basarak değil onları aşarak işçi sınıfının ve demokratik güçle-
rin birliğini sağlanacağına bilinciyle çalışıyor.

Kahramanmaraş katliamının birinci yıldönümü böyle bir süreçte yaşan-
dı. Doğrular ve yanlışlar; faşist saldırının karşına kitleleri, kitlelerin mücade-
lesini koyma ile kitlelerden kopuk maceracı girişimleri birlikte ortaya çıktı.
Bilimsel sosyalistler doğru eylemi güçlendirmek, gözlemin provokatif eylemi-
ni önlemek için aktif bir mücadeleyi sürdürdüler. Birbirine ilgisiz olmayan,

birinin diğerini reddettiği iki ayrı mücadele anlayışı ve bu anlayışların ürünü
olan iki ayrı eylem yürütüldü. Faşizmin güçleri, tekeli sermayenin bütün sö-
zcileri bu iki ayrı eylemi birbirine karıştırmaya, bir gözükmeye çalıştılar. Geç-
tiğimiz haftanın salı günü fabrikalarda işçiler, diğer işyerlerinde diğer emek-
çiler seslerini yükselttiler. İşçi sınıfının politik hareketinin yolundaki gençler
direnge güç kattılar. Kahramanmaraş katliamının birinci yıldönümünde de-
mokrasi güçlerinin eylemi düzenli, disiplinli olarak doğrulara ortaya koydu.
Gözlem gücü yettiğinde bu mücadeleyi rayından çıkarmaya, hayalinde yaşat-
tığı "öncülüğü" üstlenerek kitleleri maceraya sürüklemeye çalıştı. Daha çok
etkili olduğu orta öğrenim gençliğini yer yer bölük pörçük eylemlere sürük-
ledi. Kitle eylemi ile provokasyon arasındaki ayrımı her zamanki gibi göremedi.

Tekeli sermayenin iktidarı bütün gücüyle bu körliğün yarattığı bulanık-
lığın üzerine yürüdü. Saldırı. Sonuç... ölü, yüzlerce yaralı ve binlerce insanın
gözüne alınması oldu. TOB-ER şube yöneticilerinin tutuklanması, örgüt-
lerin kapatılmasıyla geliştirildi faşist saldırı. Faşizmin güçleri, gözlemin yarat-
tığı provokasyon ortamını daha da bulandırarak zararlanmaya çalıştılar.

Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde doğrular ve yanlışların bir-
likte yaşandığını tesbit ettik. Ama elbette, durumu tesbit etmek kendi başına
yeterli değil. Neden yanlışların ortaya çıkması önlenemedi sorusuna cevapla-
mak gerekir. Bu sorunun cevabı iki noktada toplanıyor. Bir ve önemlisi, de-
mokratik toplumsal muhalefeti safılandaki dağınıklık ve yer yer yılmılgı
yaran kararsızlık. İkincisi, bu dağınıklığa ve kararsızlığa da son verecek işçi
sınıfı hareketinin zaafıdır.

Bugün, ülkemizde işçi sınıfının çoğunluğunu, emekçi kitlelerin büyük
bölümünü harekete geçirecek tek ve güçlü bir otorite yok. Sınıf hareketinin
yetistirdiği bilimsel sosyalist kadrolar, tek bir örgüt çatısı altında toparlan-
abilmiş değil. Bu zaaf, gözlemin Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde
yapmaya çalıştığı provokatif eylemin karşısına tüm kitleleri kucaklayarak
bir eylemin ve örgütlenmesinin konulmasını önleyen başlıca faktör oldu. Gö-
zlemin "hareket bereketli" anlayışıyla kitle hareketlerine zarar vermesi büt-
tünüyle engellenemedi. Kitlesele mücadeleyle bireysel terör arasındaki keskin
ayrılık açıkça gösterilemedi. Bu bulanıklıktan yararlanan faşizm bulanıklığı
artırmak için saldırdı.

Yaratılan bulanıklığa, toz dumana rağmen görmek isteyenlerin için önem-
li doğruların bir kez daha görülmelerini yeni bir olanağı doğdu.

Faşizme karşı en geniş kitlelerin örgütlenmesi ve mücadeleye sokulması
için güçlerin birleştirilmesinin önemli yeniden ve çarpıcı bir biçimde doğru-
landı. Faşizme karşı mücadelede kimsenin işçi sınıfının bütününe ve emekçi
kitleleri mücadeleye sokmak yerine, kendi dar politik çıkarlarını öne çıkar-
arak bir yere varamayacağı görüldü. Elbette şimdilik görmek isteyenler gördü.
Hâlâ gözlerini kapamakta ısrar edenlere de mutlaka gösterilmesi gerektiği
ortaya çıktı.

Hangi düzeyde olursa olsun bütün örgütler, günün koşullarında aldıkları
bütün kararları, kendi örgütsel güçleriyle sınırlı tutamazlar. İşçi sınıfının büt-
tününe ve emekçi kitleleri dikkate almak zorundadırlar. Sınıftan ve kitlele-
den uzak "öncü savaş" teorileri geliştirenler de, kitlelerin gerisinde kalanlar
da, faşizme karşı mücadeleyi kendi örgütlü güçleriyle sınırlı görüyorlar. So-
nunda ya maceracılığın ya da pasifizmin batağına düşüyorlar.

Şimdi bütün demokratik güçlere düşen görev bellidir: Faşist saldırılara
karşı yaşamın bütün alanlarında, her noktada sonuna kadar direnecektir.
Eldeki bütün demokratik mezlere korunacak, kitleler daha ileri mezlere elde
etmek için seferber edilecektir. Unutulmasın, demokratik hak ve özgürlükler
için yürütülen mücadelede, mümkün olan en ileri ve uç mevziin bir adım geri-
sine düşüldü mü, yenilginin arda alınması olur.

Faşizme karşı mücadelenin bu çizgide ve amansızca sürdürülmesi gereği
açıkça ortada. Ama Dimitrov ustasının zafer için belirlediği koşulların yerine
getirilmesi yolunda hızla atılması gereken adımlar; bilimsel sosyalistlerin, işçi
sınıfının ve demokratik güçlerle örgütlerin önünde duruyor. Türkiye emekçi-
lerinin geleceği asıl olarak ve birinci derecede bu görevlerin yerine getirilme-
sine; tüm emekçilerin faşizmin karşısına tek bir militan güç olarak çıkarılma-
sına; bu gücü yalnızış yönetecek bilimsel sosyalist partinin tek ve güçlü bir
otorite haline getirilmesine; tekeli sermayenin mütteliklerinin en dar, işçi
sınıfı mütteliklerinin en geniş olmasını sağlayacak bir politikanın ısrarla
sürdürülmesine ve faşizmin bütün mezlere ele geçirmesine fırsat verilmenden
boğulmasına bağlıdır.

Yitirilecek tek bir gün yoktur, atılması gereken bütün adımları tam
zamanında ve gereken güce atmak durumundayız.

Bilinçle, sorumlulukla ve sarsılmaz bir inançla zafere doğru.

Kitle örgütlerine saldırıya son!

Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla düzenlenen kitlesel çıkışlara ve eylemlere karşı, bu eylemleri amacından sapıttıran yönlendiricileri ve provokatörleri girişimlere bahane edilerek yoğunlaştırılan "resmi" terörle birlikte, kitle örgütlerine yönelik olarak başlatılan saldırılar da doruk noktasına yükseldi. 24 Aralık protesto çıkışları ve eylemlerinden hemen sonra, demokratik öğretmenin hareketinin kitlesel örgütü TÖB-DER'in Genel Merkez'i ve tüm şubeleri kapatıldı. TÖB-DER'in merkez ve yerel yöneticileri üzerinde uygulanan baskıların kapsamı böylece daha da genişletildi ve ileri öğretmenin hareketinin ileri unsurlarına karşı genel bir kıyım başlatıldı.

TÖB-DER'in kapatılmasıyla sonuçlanan gelişmelerden önce de, bilindiği gibi, önce ileri gençliğin örgütleri, kadın kuruluşların birbiri ardına yasaklan-

mış; önceki hafta içinde ileri sendikal hareketin en güçlü örgütlerinden Maden-İş'e karşı bir baskı kampanyası başlatılmış ve sendika merkez genel kurulunun divan üyeleri gözaltına alınmıştı. Aynı günlerde TÖB-DER'in ve TÜMDER'in Ankara Şubeleri de birlikte ve hiçbir yasal gerekçe gösterilmeden mühürlenmişti.

TÖB-DER'in kapatılması kararından hemen sonra, işçi sınıfının, emekçi katmanların kitlesel örgütlerine yönelik saldırılar yeni biçimler alarak devam etti. Maden-İş Sendikası Genel Kurul divan üyelerinden sonra bu kez Maden-İş merkez yöneticileri de gözaltına alındılar. Öte yandan demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların, sıkıyönetim bölgeleri içindeki ve dışındaki şubelerine ve yöneticilerine karşı da yasal ve yasa dışı baskıların birbiri ardına izildiği görüldü.

Bütün bu girişimler, egemen güçler tarafından öne sürülen gerekçeler ne olursa olsun, tüm kitle örgütlerinin gerçekte gerici-faşist güçler tarafından planlanan genel bir saldırıyla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Gerici-faşist güçlerin amacı, güçlü, etkin demokratik kitle örgütlerinin varlığına olanak tanınamak, bu örgütlerin tümünü ya ortadan kaldırmak ya da etkisiz hale getirmektir. Görev, bu saldırının durdurulması ve geri alınması için güçlü hareketi geçirmek, kitle örgütlerini güçlendirmek için tüm anti-faşist güçlerin birliğini ivdillekleştirmek. Anti-faşist güçlerin ilk hedefi, demokratik kitle örgütleri üzerindeki yasakların kaldırılması, ileri sendikaların, demokratik öğretmenin hareketinin önderlerinin, tüm anti-faşist tutukluların serbest bırakılması sağlamaktır.

Kitle eylemlerine saldırı

Egemen güçler, MHP destekli AP hükümeti ve "resmi" terör aygıtları, 24 Aralık'ta Kahramanmaraş katliamını protesto amacıyla düzenlenen kitlesel çıkışlara ve eylemlere karşı, dar bir servet grubun bu eylemleri provokatör amaçlarla saptırma girişimlerini de bahane ederek, geniş kitlelere karşı "resmi" terör doruk noktasına çıkardılar. İşçi sınıfının, mütefakki çalışan yığınların, memurların, teknik elemanların, eğitimcilerin, sağlık kuruluşları çalışanlarının, yoğunlaşan faşist baskılara ve Kahramanmaraş büyük kitle kırımının güç-güç planlarına karşı eylem birliği çağırılmasına uygun olarak dile getirdikleri protestolar, egemen güçlerin tüm kitle eylemlerine karşı genel bir saldırı ve "resmi" terör başlatılması, ezilme istendi. 24 Aralık'ta ve onu izleyen günlerde binlerce emekçi, öğretmen, öğrenci, genç ve aydın gözaltına alındı, dayak ve işkenceye uğratıldı. Demokratik öğretmenin hareketinin kitlesel örgütü TÖB-DER ve bütün şubeleri kapatıldı, diğer kitle örgütleri üzerindeki baskılar yoğunlaştırıldı.

Faşist teriminin ve tehlikenin yükselmesine, emperyalizme bağlılık politikasının sürdürülmesine, tekelilerin yıkım politikasının hızlandırılmasına karşı emekçi yığınların kitlesel çıkışlarına olan gereksinim, MHP destekli AP hükümetinin kuruluşundan sonra daha da büyük zorunlulukla kendisini ortaya koymuştu. Yaklaşan tehlikelere karşı, en geniş emekçi kitlelerin ve anti-faşist güçlerin birliğini sağlamak, emekçilerin kendi deneyimleriyle kalıcı, devrimsel çözümlerin zorunluluğunu kavramaya yönelik, daha da geniş kitleleri eylemsizliğine ve durğunluğuna etkisinden çıkarmak eylem birliğine çekek kitleleri çıkışların örgütlenmesi, günün başlıca sorunu olarak ortaya çıkmıştı.

Bir yandan eylemsizlik telkinlerine diğer yandan servetçilerin, dar grupçu dayatmalara karşı, kitlelerin

isteminin üstün gelmesi, bilimsel sosyalistlerin de ısrarlı çabalarıyla, hem yığınların faşist terminine karşı güçlü tepkisini dile getirecek, hem de servetçiler-provokatör çıkışları etkisizleştirecek eylem biçimlerinde

ni disiplinliyle hareket geçmelerini olanaklarını yaratmış bulunuyordu. Demokratik kitle örgütlerinin, Kahramanmaraş kırımını protesto etmek ve faşist terminine dur demek için üyelerini ve tüm çalışanları eylem birliğine çağırması, bu gelişmenin ürünüydü.

Kitle örgütlerinin bu ortaklaşa çağırısını kağıt üzerinde bırakmaya, ortaklaşa disiplininin yerini grupçu politikalara ve insyafileri egemen kilmaya yönelik çabalara rağmen, 24 Aralık'ta çeşitli işkollarındaki ve meslek dallarındaki emekçiler, eylem birliği çağırısına uyarak işyerlerinde, okullarda, mahallelerde Kahramanmaraş katliamını protestolarını ve katledilen anti-faşistlerin anısına saygılarını dile getirdiler.

Ne var ki bu geniş kitlesel tepkinin yanında, anti-faşist güçlerin eylem birliğinin zayıflığının yarattığı servetçiler grupları, bu kitlesel tepkiyi grupçu amaçları doğrultusunda saptırarak, özellikle orta öğrenim kurumlarını esas alan bireysel teröre varan eylemlerle, egemen güçlerin saldırı provası için hedef ve malzeme oluşturuldu. Bu grupların, gerçekte çok dar bir çerçeveyi aşamayan eylemleri, geniş kitlesel çıkışları örtbas etmek için egemen güçlere özelikle abartıldı. Bu gruplar, servetçiler için egemen zemin bulabilmek için, özellikle TÖB-DER'in gerici-faşist saldırılarıyla aldığı yaralardan, örgütün demokratik hareketiye karşı işleyişinin ortadan kaldırılmasından, ve anti-faşist güçlerin birliği yerine servetçilerle uzlaşmaya bel bağlayan kimi çevrelerin de desteğinden yararlandılar.

TTP Başkanlık Kurulu üyesi Gündüz Mutluyay'ın gelişmeler üzerine verdiği demeçte belirtti-

ği gibi bu olaylar, "İktidarın halka karşı terörünü gösterdiği gibi; kitlelerden kopuk, maceracı girişimlerin demokratik güçlerin mücadelesine zarar verdiğini ve gerici-faşist güçlerin işini kolaylaştırdığını da ortaya koymuştur."

"Maceracı-şoşist grupçuların güçlü eylemler, gerici iktidarın işini kolaylaştırmış, demokratik güçler ve halk kitleleri üzerinde terör estirmenin bahanesi verilmiştir."

"Demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamak, elden gelirse yok etmek isteyen iktidar, bir grup maceracının başlattığı eylemin olduğundan daha fazla büyütülmesine gayret etmiştir. Sosyalistlerin, ileri ve demokratik güçlerin desteklemediği ve karşı çıktığı bölük pörçük eylemler büyütülerek bir bardak suya fırtına kopanmak istenmektedir. İktidarın hesabı budur. Ve bu hesabın sonunda binlerce yurttaşın tutuklanmasına, alı köşinin ölümüne yol açmıştır."

"Bilimsel sosyalistler, demokratlar ve tüm ileri güçler hem gerici-faşist güçlerin saldırılarını pürkürcek, hem de maceracı-şoşist grupların iktidarı işini kolaylaştıran eylemlerine izin vermedikleridir."

"Görev açık olarak bellidir: Sosyalist, demokrat ve ileri tüm örgütler kararlılık ve sorumlulukla, faşizmin gücünün karşısına kitlelerin gücünü koymalıdır. Faşizme geçit vermeyecek olan işçi sınıfı ve tüm demokratik güçlerin örgütlü birleşik mücadelesidir."

Ne var ki gerici-faşist "resmi" terör aygıtları eylem kitle eylemlerine, kitle örgütlerine ve tüm anti-faşistlere karşı saldırı, dar servetçiler grupları kitle eylemlerini provakatör amaçlarla saptırmasıyla açıklanabilecek olanın çok ötesindedir. Gerici-faşist güçlerin amacı, kitleleri pasifliğe ve durğunluğa itmek, onları yıldırmak, yeni baskı yasaları ve devlet terörünün yoğunlaştırılması için adam atmaktır. Tüm demokratik güçler, yükselen bu tehlikeyi görebilmek, mücadeleli bu baş tehlikeye karşı yönelmek, servetçilerin yıkımlarını da etkisizleştirecek olan kitle eylem birliği yolunda adımlar atmak zorundadır.

gündemin başında

Terörle atbaşı

Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen faşist kırımın birinci yıldönümünde demokratik öğretmenin hareketinin örgütü TÖB-DER kapatıldı, binlerce yurtsever gözaltına alındı. Kahramanmaraş'taki faşist kırımın illeğün olarak ilan edildiği olan sıkıyönetim, sokakların birinci yıldönümünde demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için yıllardır mücadele eden TÖB-DER'i kapattı.

Bir paradoks söz konusu değil elbette. Yıllardır demokratik mevzilerin tahrip edilmesi, olanaklı ise ortadan kaldırılması, faşist terörün yoğunlaştırılması ile atbaşı gitti. Açık ki, faşizmin teriminin yolunda terörün yoğunlaştırılması başlıbaşına bir amaç değil, demokratik mevzilerin birer birer ortadan kaldırılmasının aracıdır. İstenen, faşist terör sebekelerinin cinayetleri ile toplumun duyarsızlığı arasında yaratılmış olan terör ortamını, demokratik mevzilerin yok edilmesi için de geçerli kılınmasıdır.

Bugüne kadar örneğin TÖB-DER'in kapatılması için, tekelci-büyük sermaye tarafından çokça harcandı, zaman zaman da somut girişimlerde bulunuldu. Ne 12 Mart'ta TOS'un tabelası indirilince, ne Tandoğan mitinginden sonra diğer demokratik kitle örgütleriyle birlikte TÖB-DER kapatılınca, demokratik öğretmenin hareketi ile terör eylemleri arasında da göstermek de olsa bir bağlantı bulunabilirdi, ne de şimdi böyle bir bağlantı gösterilebilir. TÖB-DER'in bugün kapatılması, demokratik öğretmenin doğruya bugünlerde demokratik mevzilere yöneltilen saldırılara koşut ve faşizmin teriminin duyulması ulaşılan düzeyde bağdır. Dolayısıyla denilebilir ki, Kahramanmaraş'ta ashyene konulan faşist terör de bugün meyvalarını vermeye, amacına ulaşmaya başlamıştır.

Tersine çevrilmesi olanaksız olan bir durum, bir yazı da söz konusu değildir kuşkusuz. Gerici-faşist güçler tarafından TÖB-DER dün kapatılmak istenmiş başanlı olamamış ve bugün yeniden kapatılıyorsa bunda demokratik güçlerin önemli yanılgıların da payı büyüktür.

Demokratik örgütlerin kapatılması sinyali hükümette iken CHP vermiştir. Ve bizzat CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit son CHP Kurultayı'ndaki konuşmasıyla Töb-DER'in kapatılması için yeşil ışığı yakmayı istemiştir. TÖB-DER kapatıldıktan sonra da bu tutumu sürdürmüştür.

Dahası defalarca yeşil ışığı zıldığı gibi demokratik kitle örgütlerinin kendilerini araması gereken zaafiar vardır. Yaratılan zaafiar kapısı gerici ve faşist güçlerin omuzlanmalarına olanak verecek bir biçimde açık tutmuştur.

Kahramanmaraş kırımını protesto için yapılan son eylem de göstennmiştir ki, servetçiler, dar grup hesapları, eylemlerin birbiri daha ileri düzeyde tanınmalarına, kitlelerin eylem ve düşünme yeteneğinin geliştirilmesini engeller niteliktedir. Kığkurtmalar hâli kendileri için gerekli zemini, za-yıf halkaları bulabulabilirlerse bunun nedenini servetçilikte, dar grup hesaplarında ve buna bağlı olarak verilen ter siyasil kararlarda aramak gerekir.

Bugünün koşullarında eylem hattının saptanması kadar, bu hattın ileri bir düzeyde yaşama geçirilmesi de merkezi bir birlikle ve örgütlülük gerektirmektedir. Dar grupçuluk-tan, dayatmacılıktan kaç

lem hattının yeterli görülebilir bile gözeltmesi ve yaşama geçirilmesi görevini önümüze koymaktadır.

Demokratik kitle örgütleri ekonomik demokratik haklar için savaşmak kitlelerini anti-faşist mücadelede eylem sükümleleri için vardır. Varoluş nedenleri budur. Dolayısıyla pasif bir çizgide bekleyerek eylemsizliğe, ertelemeliğe, mükemmelcilğe savulamaz, kağıt üzerinde bir örgütlenmeye dönüşmezler.

Ne var ki demokratik kitle örgütleri demokratik mekezi sız, kıskırtmalara açık, örgüt tabanını kapsayamayan eylemler çizgisine ya da eylemleri başlı başına bir amaç haline getirmeye de savulamazlar.

Eylemlerin birbiri daha ileri çizgide izlemelerinin başlatılması ile başamak için etkin çaba harcanması, ayrı ayrı konularda ve birbirine karıştırmamak gerekir. Vazgeçilmez olan başarmaya çalışmak, bu yönde etkin çaba harcamaktır.

• neşet kocabiyiçoğlu

birlik ve mücadele

Töb Der ve demokratik öğretmen hareketi

24 Aralık 1979 günü, Kahramanmaraş katliamının yıl dönümünde Türkiye düzeyinde tüm işyerlerinde saygı duruşları yapıldı. Alta mesleki demokratik kit- le örgütünün ortaklaşa hazırladığı basın bülteni işyerlerinde okundu. 19 Aralık 1978 günü Kahramanmaraş'ta faşist can- nilerce katledilen çoğu kadın ve çocuk yitmiş akyın yurttışması anıldı. Gebe ka- dınların karnından çıkanları bebelereyle birlikte öldürmesi nefretle klandı. Böylece insanlık düşmanı faşist zorbalı- ğın gerçek yüzü bir kez daha sergüldü.

Kahramanmaraş olaylarını anma gü- nünde işçilerin, öğretmenlerin, teknik elemanların, memurların, sağlık emek- çilerinin merkezi eylem hattı, yukarı- da yapılanlar çerçevesinde belirlenmiş idi. Bu karar başarı ile uygulanmıştır.

Ne var ki; bazı servenci maocu- goşt akımlar ortak disiplinlin kulları- na uymadılar. Türkiye öğretmenleri- nin biricik mesleki örgütü TOB- DER'i, bu kesimler sakat dünya görüşlerine uyan eylem anlayışlarının aracı yapma- ya çalıştılar. Egemen güçlerin istekleri doğrultusunda eylemleri sulandırdılar. Anti-komünizm kumaktan öze hiç bir işe yaramayan "boşay basana" yeterince malzeme verdiler.

Gerçekte egemen güçler 24 Aralık eylemindeki servenci çıkışlardan daha geniş çapta yarar umuyordu. Bilimsel sosyalistlerin ve tutarlı demokratların çabaları ile, burjuvazinin yararlanmayı düşündüğü provokatif eylemler önemli ölçüde engellenmiştir. Öğrenci direnişle- ri biçiminde somutlaşan direnişler, An- kara örneğinde birkaç bölgenin dışına çıkmıştır.

Buna rağmen, güvenilir kuvvetleri bilince insanı işlerinin başından götür- di. Eylemin boyutlarını "geniş" göste- rmeye özel çaba harcadı.

Boşay basının tümüne yakın "İç sa- vaş" başlıkları atarak, faşist hareketin tesbitlerini doğrulamaya çalıştı. Böylece antifaşist cinayet odaklarını Kahra- manmaraş kitle katliamı unutturulmak istendi. Faşist celerinin bugüne dek işle- diği insanlık dışı cinayetlere "meşru- luk" kazandırılmak istendi.

Sermayenin has temsilleri, bu olay- lardan kalkarak, demokratik ortamı iy- ce daraltacak antidemokratik yasalara ne denli gereksinim olduğu tekrar gü- ndeme getirildi. Bu yasaların karşı çıkıl- ma, en ağır dille suçlama yolunu seçti- ler. DGM'te ve olağanüstü hal yasaları üzerine atılan saldırılar demerler ver- meye başladılar. CHP biraz daha sağa kayd. CHP-MHP-AP-TİKP-MSP işbirlik- leri iler düzeyinde daha da yakınlaştı- rdı. Faşist hareket "meşrulaşma" anı- mında bir adım daha attı.

Demokrasi mücadelesinde önemli bir yöde taşı: TOB- DER "faşiyetten men" eylemi. İkibine yakın öğretmen açığı alındı. Açığa terk edildi. Binlerce her- di, insanlık dışı koşullarda gözaltında tu- tuluyor.

Egemen güçlerin emekçi sınıf ve ta- baka ları yönelik saldırıların ebbette eylemlere piskürtülecektir. Ve 24 Ara- lık'taki merkezi eylem hattı gerici-faşist saldırıları piskürtmeyi amaçlıyordu. Ne var ki bu piskürtme kitlelerden kopuk maceracı çıkışları değil, programlı, sa- nırları, koşullara göre belirlenmiş kitle- sel eylemlerle gerçekleştirilecektir.

Demokrasi için Birlik grubu 24 Ara- lık'taki merkezi eylem hattının hayata geçmesini olanca gücü ile omuz vermiş- tir.

Örgütlü demokratik öğretmen hare- ketini bu platformdan dışına çekerek öğ- retmenleri "boykot" a itmeye çalışan karar, örgütlü öğretmen hareketinin ka-

rarı değildir. Bu karar, servenci bir grubun ve karşı devrimci maocuların poli- tik kararlarıdır. 24 Aralık eylemlerine ge- linceye kadar demokratik öğretmen ha- reketi üç-beş kez "eylem için eylem" mantığı ile karşı karşıya bırakılmıştır.

Son birkaç aylık gelişmeleri sıraladı- ğımızda bu tesbitimizin doğruluğu daha iyi anlaşılacaktır.

Bilindiği gibi, TOB- DER 4. Olağan Kongresi'nden önemli sorunlarla çıktı. Bu bulanıklıkta servenci bir grup yüne- time ağırlıklı olarak yansıdı. Bu serv- enci anlayışın "ya uç eylem, ya eylem- sizlik" mantığı TOB- DER'in işlevine de yansıdı. Geniş öğretmen tabanının eco- nomik ve özlük sorunları yok sayıldı. Demokratik haklar konusunda bir şey yapılmadı. Çünkü, yönetimin çoğunlu- ğu için böylesine sorunlar sorun değil- dir. Gün başka gündür. Bu sakat anla- yış, TOB- DER'i kitlelerinden soyutladı. Karşı devrimci güçlerin, bu anlamda yaptıkları propagandalar örgütlü demok- ratik öğretmen hareketinin kilitlendiği eylemsizlik çemberini kırmak amacı ile 15 Eylül 1979 günü TOB- DER Şube başkanları toplandı. Oldukça olumlu öneriler geliştirildi. Bu öneriler "eylem- sizliğe hayır. Bir dizi, aşamalı eylem programı hazırlanmalı, bu program ba- sitten zora doğru, adım adım hayata ge- çirilmelidir." biçiminde somutlaştı.

Şube başkanlarının eğilimi gözardı edilerek, 29 Eylül'de Bursa'da miting ya- pıldı. 3 Ekim'de ise bir günlük "boykot" grigilini yeraldı. Sonuçları belli. Ama, yönetimdeki servenci anlayış bu eylem- leri "şanlı direniş" diye nitelirdi.

Bu servenci grubun şifleri bir adım daha attılar. 29-30 Kasım tarihlerinde öğretmenlerin boykotta girmesini öne- riler. Öneri reddedildi. Merkezde bulu- nan u grup, merkezi karar hiç sayarak bu kararı uyguladı. Maceracılığın bu ka- danna bu grubun tabanı da ilgi göster- medik. Ne var ki bu servenci grubun şef- leri bildirdi ya da bildirdi. "Şanlı direniş" de- di. Birlik Dayanışma grubu bildirdi yayın- ladı. Aynı eylemi provokasyon olarak nitelirdi.

Bu servenci grup, bu eylemden son- ra herkesi karşı devrimci ilan etti. Bu saldırıların gerileyen bir başka gruba 12, 13, 14 Aralık tarihlerinde "boykot" önerisi getirdi. Servencilik bu öne- riye dört elle sarıldı. Yönetim de yer alan bir grup ile maocuların dışında tüm gruplar bu karara karşı çıktılar. Yazılı hale getir- len karar çıkışın gerekçesinde: "TOB- DER kardeş DKÖ'leri ile birlikte dav- ranmalı, şube başkanları toplantısında beliren eğilimlere göre eylem programı yapılmalı, eylemlerde ıslık kalacak üye- lerimizin güvencesini sağlayacak eylem fonu hayata geçirilmeli, kitlemiz eylem-

lere psikolojik olarak hazırlanmalı" gö- rüşleri yer alıyordu. — Bu belgede Birlik Dayanışma Grubunun imzası vardır. —

Bilinmeyen nedenlerden dolayı 12., 13., 14 Aralık eylemleri 20-21 Aralık tarihine ertelendi. Artık bu tarihin tar- tışılacak derecede kesin olduğu soyıldı.

Tekrar yönetimden bir grubun da katılımı ile, öğretmen tabanının büyük çoğunluğunu kontrol eden gruplar, ara- larından seçtiği sözcüleri ile "bu eyleme katılmayacaklarını, eylemin yaratacağı tahribatları asgariye indirebilmek için, öğretmen kitlelerinde katılımı engelleye- ceklerini" bildirdiler. Karara "evet" di- yen bir grup daha çekildi. Diğer emekçi kesimlerin temsilcileri de zaten öğre- tmen hareketinin yalnız başına koyacağı eylemi desteklemeyeceklerini önceden bildirmişlerdi. Böylece, bu karar sadece yönetimdeki iki grubun sahiplendiği bir karar çerçevesinde kaldı. Yönetim dışın- da ise sadece maocu gericiğin desteğini sağlayabilmisti.

Keskinliği tartışmaya dahi açmadık- ları 20-21 Aralık "boykot" eylemi daha sonra yine bu iki grubun isteğiyle 24 Aralık tarihine ertelendi.

İşte bu aşamada; Birlik Dayanışma grubu da, ortaklaşa iş yaptığı gruplar- dan hiçbir haber dahi verme gereğini duymadan, bu dayatmayı yapan gruplar onların kararını desteklediğini bildirdiği görüldü.

Böylece, 24 Aralık'ta konulan "boy- kot" eylemine geniş öğretmen kitleleri ilgi göstermedi. Eylem "Devrimci" Öğ- retmen ve maocu akımların genel bir poli- tik gesterisi oldu. Belirleyici yan olarak da zaman zaman kıskırtmaya kapılan "öğrenci gençlik" eylemleri çerçevesin- de kaldı.

Demokrasi için Birlik grubu "boy- kot" anlamındaki eyleme katılmadı. Ka- tılmama gerekçesi "eylem için eylem" çağışına savırlanların sonuçta pasifizm- le eşdeğer sonuçlar yaratacağı tesbitin- den kaynaklanıyordu.

Faşist hareketin desteliğinde kulan- Demirel hükümeti, kurulduğu günden bu güne dek anayasal kuruluşlara saldı- rıyor. Örgütlenmenin önünde duran engel- leri daha da yükseltmek istiyor. Zaten su- nurlı olan demokratik hakları, ortadan kaldırmaya çalışıyor. "Güçlü devlet" formülleri ile açık, gizli faşist odaklara güç kırıyor. Tercilli faşistler devlet kadrolarına yerleştiriyor.

Tüm bu olumsuzluklara karşın, ülke- mizde faşizme ezcek olan önemli bir potansiyel vardır. Ülke çapındaki dire- nişler, boykotlar, grevler bu potansiy- lin varlığını kanıtlıyor.

Demirel bu potansiyelin farkında. Bu

potansiyel ve bu potansiyelin somutlaş- tığı DKÖ'lerini kapatmadan ülkeyi yü- netmenin olanaklı olduğunu biliyor. Böylece, DKÖ'lerin ortak iş yapmasını engellemek istiyor. Ayrıca, her demok- ratik kitle örgütünün geniş demokrat tabanı ile kadrolarını soyutlamak istio- ru. Kadroları soyutlayacak her türlü tahrike baş vuruyor.

Kadroları "suçlu ve öcü" olarak gös- termeye çalışıyor. Kitlelerden kaçarak atılacak her adımdan yararlanmayı dü- şünüyor.

Egemen güçlerin bu planlarını ger- çekleşmesini sağlayacak her adım, hangi amaçla atılmış olursa olsun, ne adımı atılmış olursa olsun sonuç da; burjuva- zinin niyetleriyle objektif olarak çıkı- yacaktır. Dolayısıyla yapılacak eylemler bu durumu gözönünde tutarak sapta- mak zorundadır.

Yaşanılan koşullarda, demokratlara, sosyalistlere iki önemli görev düşmekte- dir. Birincisi, faşist katliamları durdur- mak, giderek yok edecek kitleleri eylem- leri örgütlemek. Faşist hareketin yararı- ma istediği yığınlık psikolojisini silmeye çalışmak. Daha önemlisi, faşizme karşı ortaklaşa mücadelelen maddi ve psikolojik koşullarını yıarmak. DKÖ' lerin tabanı ve tepesi ile birlikte birbiri- ne kaynaştırmak.

İkincisi ise; maceracı çıkışların önünü tıkmak. Ben eylem koydum. Katlan katılır" mantığını mahkum etmek. Çünkü şu anlayış sonucu ortaya çı- kan çıla eylemler, faşizme yine saldı- ran olanağı hazırlar. Geniş demokrat ke- simlerde yığınlığı könlükler.

Bugüne dek, goşt akımların yanlış eylemlerine, dayatmalarına etkin biçim- de karşı çıkmadık. "Acaba bu eyleme karşı çıkmak, devrimci girişimleri karşı çıkarak anlamına mı gelir" anlayışı aşı- lamadık. Bu durumu iyi saptayan maocu ve goşt akımlar, planları programları ne gerecekti, ne götüreceği hesaplanmadan "iş" olsun diye eylemler koydular. Kitle- leri bu eylemlere katılmaya zorladılar. Bu yanlışlık engellenemediği sürece, var olan potansiyelin çarçur edileceği açıktır. Bu durumun tarihi sorumluluğu var- dır.

Bu güne dek goştım; ya kendi yanlış eylem anlayışını dayattım, ya da or- tak yapılan eylemlerde belirlenen sınırlar- ın dışına çıkarak, yine kendi mantığını hakim kılmaya çalıştım. — 20 Mart eylemlerinde olduğu gibi — Böylece or- tak iş yapmayı olanaklı kılarak disiplin- lizmin örneklendirilmesini sağladık.

Bilimsel sosyalistler bu yanlış anlayış- ın dayatmalarını kuynuğna taklamlazlar, dayatmalarla yarışma çizğine de sivrulamazlar. Kitlelerin; burjuvazinin yararlanacağı yanlış mücade alanlarına kanaliz edilmesine göz yumamazlar. Hele hele eylemlere aktif ve sorumlulu- ğu üstlenerek katılmaktan kaçınıp, poli- tik olarak desteklenmesini asla geçerli göremezler.

Yapılacak iş; bilimsel sosyalizmi küla- yuş edenlerin biraraya gelmesidir. Ha- zırlanacak ortak eylem programını mü- cadele çerçevesine tutarlı demokratlar da çekilmelidir. Yanlış eylemler, ancak doğru eylemlerle ve doğru eylem pers- pektifleriyle mahkum edilebilir.

Geç kalınmakla beraber, bu çerçe- ve de bu gündün yararlanılabilecek önemli iş- ler vardır. Yeter ki, birlikte iş yapmaktaki ilke ve açık olunsun. Güven unsuru- nu saracak davranışlardan, titizlikle ka- çınılsın.

Demokrasi için Birlik sosyalist plat- formda olan gruplar ve tutarlı demok- ratları birlikte davranmaya ve iş yapma- ya çağınıyor.

Hükümet İran'a ABD müdahalesinin koşullarını mı yaratıyor?

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu, Ortadoğu ve Türkiye'deki son politik gelişmeleri değerlendirek, bir açıklama yaptı. Emperyalizmin AP hükümetiyle oynamak istediği oyunlara işçi ve emekçilerin örgütlü güçleriyle karşı çıkacaklarını belirtti. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Ortadoğu tüm dünyanın en sıcak bölgesi olma özelliğini korumaktadır. ABD emperyalizmi bölgede yitirdiği etkinliğini yeniden kazanabilmek için elindeki mevzileri daha da tahkim edecek çok yönlü bir çaba içine girmiştir. Bu arada bölgede NATO üyesi olan ve ABD üsleri bulunan ülkemiz Türkiye üzerine baskılan yoğunlaştırmıştır. Son yapılan NATO Bakanlar Konseyi toplantısında Demirel hükümetinin ABD girişimleri konusunda daha çok öden verici olması için zorlandığı bilinmektedir.

"Öte yandan faşist basım İran'daki azerilere karşı bir biçimde sahip çıkmaya başlaması ve rad-

yoda da bu tür programlar yayımlanması dikkat çekicidir. Bu arada benzeri pek görülen diplomatik bir olay yaşanmış, İran'ın lideri Humeyni'nin söylediği bir sözün doğrulanması ya da konuşma metninin gelmesi beklenmeden İran'daki Türkiye sefaretinin bir kısım mensupları geri çekilmiştir. Bu gelişmeler ABD'nin İran'a müdahalesi için koşulları mı hazırlıyor sorusunu akla getirmektedir.

"Anlaşıldığı kadanyla ABD, NATO'su ve IMF style dıştan, yönlendirdiği faşist odaklarla içten, tamamen kontrolü altında olacak faşist bir iktidarı tezgahlamak istemektedir.

"Bu koşullar altında yeni etkin olay ve eylemlerin ortaya çıkması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.

"Bölgemiz ve ülkemizi kanlı maceralara sürüklemek isteyen bu gidile işçi ve emekçiler örgütlü kitlesel güçleriyle karşı çıkacaklardır. Ancak bu ortamda, dar grup hesapları ve sonu maceraya varacak çıkışların yapılmasından kaçınmak her zamankinden daha

yaşamsaldır. Bu tür eğilimleri her birimde yalıtık lvedi demokratik bir görevdir.

"Tüm demokratik güçlerin görevi bu gidile karşı çıkması ve emekçilerin örgütlü kitlesel eylemlerini çıkarmaktır."

Emperyalizmin Ortadoğu'daki planlarının gönlü ü bir parçası olmaya aday bir tutum içindeki AP hükümetine karşı muhalefet sürekli genişlemektedir. AP hükümetinin emperyalizme bağlılığı güçlendirmekten yana politikasının sonucu olarak, İran ile Türkiye arasındaki ilişkilerin bozulma yönüne girmesi ve bölgede yeni bir saldırganlık paktının oluşturulması girişimlerine karşı, MSP sert bir tepki gösterdi. MSP Genel Başkanı Erbakan tarafından yapılan açıklamada, Türkiye, İsrail, Mısır ve Suudi Arabistan tarafından oluşturulması planlanan yeni CENTO'nun emperyalizmin bir planı olduğu üzerinde durularak, hükümetin NATO'dan teşekkür aldığı belirtildi.

NAZİ KAMPLARININ KURUCUSU

* Nazi yöntemleriyle eğitim yaptırarak derneklerin başkanı Kemal Fedai Coşkun'un adı, MHP'nin İzmir'deki komando kamplarının örgütlenmesinde geçiyor. Kamplarda görev alan Gündüz Kapanioğlu'nun ise, CHP tarafından Aliaga rafinerisi'nde işe alındığı saptandı. * "Selçuk Kartalı Derneği" ve "Siyonizmle Mücadele Derneği" üyesi olduğu bildirilen Turan Özbay, Abdî İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın avukatı.

1970 yılında AP hükümeti tarafından hazırlanan "MHP Raporu"nda Nazi eğitimi yapanlar arasında adı geçen ve "Siyonizmle Mücadele Derneği" ile "Selçuk Kartalı Derneği" gibi faşist örgütlerin genel başkanlığını yapan Kemal Fedai Coşkun'un, MHP'nin İzmir Karaburun İlçesi Balıkova köyü yakınlarında ko-

mando kamplarını örgütlediği belirtilmektedir. AP hükümeti tarafından hazırlanan aynı "Rapor"da, kamp masraflarının Kemal Fedai Coşkun tarafından makbuz mukabilen halktan toplandığı belirtiliyordu...

On yıldan beri güvenlik makamlarının elinde bulunan kayıtlarda, "Selçuk Kartalı" Derneği ve "Siyonizmle Mücadele Derneği" adı örgütlerle eğitilen genç faşistlerin, dernek içinde Nazi prensiplerine uygun görev yaptıkları ve Nazilerin gıyınış ve davranışlarını örnek alma çabalarında bulundukları ifade ediliyor.

Nazi eğitimlerinde görev alan ve kendisine "Führer" denilen Gündüz Kapanioğlu'nun, daha sonra Kemal Fedai Coşkun ile yönetim anlaşılmazlığına düştüğü için dernekten ihraç edildiği, ancak Kapanioğlu'nun 1975 yılında tekrar MHP ile örgüti ile Ülkü Ocakları ve MHP Gençlik Kolları tarafından Menemen İlçesi köy ve kasabalarında görevlendirildiği...

Gündüz Kapanioğlu'na ise, daha sonra 1976-1977 yıllarında bu kez de AP kucak açtı ve bu faşist AP İzmir İl Gençlik Kolları Başkanlığı yaptı. Ancak bu partide "hizipçilik" yaptığı rekeşle ve İzmir İl Yönetim Kurulu'nun istemiyle AP'den ihraç edildi. Şu anda Aliaga Rafinerisi'nde Sosyal İşler Şefi kadrosunda çalışan Kapanioğlu, Federal Almanya'ya gitmek için pasaport almıştır...

Komando kamplarının kurucularından Kemal Fedai Coşkun ise, geçtiğimiz ay İzmir'de bir silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Adı geçen örgütlerde, MHP militanlarının Nazilerin "gamalı hac"na benzetilen "gamalı hilal"i pazubentlerle ve Nazi gysillerine benzetilen gysillerle giyili eğitim gördükleri belgelenmiştir. Bu derneklerde Nazi

yöntemleriyle eğitim gören genç faşistler arasında Yaşar Demiralp, Uğur Özbudak, Doğan Beydoğan, Şaban Levent Yılmaz, Ahmet Yazgan ve Hüseyin Belce adlı kişilerin 14 Temmuz 1970 günü Cavit Billur ve Falk Kayaçık adlı kişileri tabanca tehdidi ile soydular ve 25 bin lialarını aldıkları ve bu suçtan ötürü İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 17'er yıl 6'şar ay ağır hapis cezasına çarptırıldıkları bilinmektedir...

Öte yandan "Selçuk Kartalı Derneği" ile "Siyonizmle Mücadele Derneği" üyesi olduğu belirtilen Turan Özbay ise Abdî İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın avukatıdır. Turan Özbay'ın, Nazi gysilleri ve yöntemleriyle eğitim yapılan kamplardan sonra, İstanbul Sağmalcılar'da "Savaşçı Milliyetçi Toplumlar Teşkilatı" adı altında bir örgüt kurmaya giriştiği, daha sonra bundan vazgeçtiği de bildiriliyor.

1969 yıllarında Nazi eğitimi gören "genç faşist"dan bazıları ise, "Türk İslam Kurtuluş Birliği" (TIKB), İslami Dinişin Aclisi Mücahitleri (İDAM), Türk İslam Kurtuluş Ordusu (TİKO) gibi gizli faşist örgütlerin kuruluşu ve eylemlerinde yer aldıkları belirtilmektedir.

Faşist hareketin Başbuğu, 1968'de Hürriyet gazetesine yaptığı açıklamada, o sıralarda kurulan komando kampları için, "Komando kamplarını benimsiyorum ve destekliyorum" demişti. Aynı Başbuğ'un yukarıdaki belgelerden ve fotoğraflardan sonra, "Nazi kamplarını benimsiyorum ve destekliyorum" demesi de herhalde hiç şaşırtıcı olmaz!

Ülkemizin, ilerici, demokratik, devrimci, sol, sosyalist güçleri yerli Nazilerden ve onları kollayıp besleyenlerden er geç hesap soracaklardır...

Hatay'da faşist kırım hazırlığı

MHP destekli AP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra ülke düzeyinde yoğunlaşan faşist saldırı ve cinayetlerin yanı sıra, Kahramanmaraş benzeri bir soykırım yaratma amacına yönelik kışkırtmalar da sürüyor. Hatay ilinin il merkezi Antakya ile bazı ilçelerinde son zamanlarda sahnelenen faşist provokasyonunun bir göstergesi oldu.

Hatay'da faşist terör ve kışkırtılmalarn bugün ulaştığı boyutlara, belli bir plan çerçevesinde varıldığı anlaşıyor. Tertipler ilk olarak Yayladağı ilçesinde sergilendi. Yayladağı'nda yeni hükümetin işbaşına gelmesinin hemen ertesinde kalabalık bir faşist grup ilericilere ve öğretmenlere saldırdı, TÖB-İDER binası tahrip edildi. Bir kişi katledildi iki kişi de yaralandı.

Aynı oyun bir hafta sonra yinelendi. Faşist gruplar, ilericilere, alevi ve kürt yurttaşlara ait dükkanlara saldırdılar. Bu olaylardan sonra polis ve jandarma birlikleri ilericilerin yoğun olduğu mahallelerde giriştiikleri bir "operasyon"da çok sayıda kişiyi gözaltına aldılar. Bir yandan faşistlerin, bir yandan da güvenlik kuvvetleriyle yaratılan bu terör sonunda halk içinden göç etmeye başladılar.

Kırkışan olayları da Yayladağı'ndakine benzer bir görünüme sahipti. Bu ilçede girişilen faşist katliam provasından sonra olaylar Antakya'ya sıçradı. Antakya'da faşist provokasyonun ana noktasını alevi-sünni ayrışılının körüklenmesi oluştuyordu. Hükümetin vali ve emniyet müdürünü değiştirmesinden sonra da Antakya'daki olaylar hız kazandı. Kahramanmaraş ve Malatya'dan getirilen faşist vurucu timler Antakya'ya dolduruldular. İl merkezinde bir polislin öldürülmesinden sonra bu faşist vurucu güç hareketi geçti. Antakya ilaesi faşistler tarafından senlararak yayılm ateşine

tutuldu. Alevilerin yoğun bulundugu semtlere uzun menzilli makineli tüfeklerle saldırdı. İşyerleri tahrip edildi.

Ancak faşistlerin Antakya'da giriştiği terör ve sindirme hareketi karşısında ilerici ve demokratik güçler sağlam bir birlik oluşturma yolunda adımlar attılar. TTP, TSİP, Birlik Da-yanışma ve Birlik Yolu arasında belli bir program dayalı olarak gerçekleştirilen güç ve eylem birliği, faşist tezgahı boşa çıkarmaya yolunda önemli bir adım oldu.

Antakya'da Kahramanmaraş'taki gibi bir faşist katliam yaratmak amacıyla yapılan faşist provokasyonlar üzerine Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a birer telgraf göndererek ölem alınmasını istedi. Boran, telgraflarında şöyle dedi:

"Şu anda Antakya'da, faşist güçler tarafından Kahramanmaraş benzeri bir kitle katliamı sahnelenmektedir. Birkaç günden beri çevre illerden toplanan MHP ve yan örgütlerinin yönetimindeki faşist çeteler dünden beri kentte olaylar yaratmaya başlamışlardır. "Dün ilçe binası sınılmış ve silah atışı altında alınmıştır. Öğrenciler ancak vellerinin müdahalesiyle kurtarılablmışlerdir. Gece ise alevi yurttaşlara alt işyerleri soyulmuş ve tahrip edilmiştir.

"Az önce aldığımız habere göre devlet hastanesini ele geçiren faşistler, oradan alevi yurttaşlarını oturdugu semtlere atak etmeye başlamışlardır.

"Tüm bu gelişmeler içinde kolluk kuvvetleri adeta seyril kalmış ve hatta taraf bir tutum çine girmişlerdir.

"Olayların il'in diğer bölgelerine sıçraması büyük bir ihtimaldir."

Amasya Faşist terör sosyalizmi durduramaz

Amasya faşist terörün boy hedefi seçtiği illerden biri. Faşist terör Amasya'da saldırılar, cinayetler tirandurarak, toplu bir kırmı teşahhüyor. Saldırıları ilericilere, demokratlara yöneltilen, özellikle de Türkiye İşçi Partisi'ni ve TİP üyelerini boy hedefi seçmiş durumdur.

Kasım ayı başından bu yana gelişen saldırıları ilk MHP ve UGD'den planlandı ve TİP İl Merkezi'ne yöneldi. 50-60 kişilik silahlı saldırı grup, TİP üyelerinin direnişleriyle püskürtüldü. Polis ise, saldırıların açıkça kollayan bir tutum içinde oldu ve faşistlerin binalarında usulen bir arama yapmakla yetindi.

Yaklaşık on gün sonra faşistler bu kez de TOB- DER binasının camlarını kırarak, Polis, bu kez de saldırıları protesto eden ilericilere saldırıya kalktı. Gene aradan birkaç gün geçmemişti ki, TOB- DER binası ikinci kez saldırıya uğradı.

Faşistler bu saldırıları yanı sıra, kent içinde de terör estirerek, ilericileri yıldırmak, pasifize etmek istiyorlar. İki öğretilenen saldırıların, ilericiler kuruluşların binalarına bomba konulması ve ilericiler gençlerin keyfî bir uygulamaya akışık bir karakollara çekilmesi bu uygulamalarına örneklerdir.

AP hükümetinin kurumsallaşması birlikte yoğunlaşan saldırılar, Aralık ayı içinde belirgin bir yükseliş gösterdi.

5 Aralık günü, Sulova'da TİP üyesi Seydican Süer ve Genç Öncü üyesi Muharrem Vural faşist katiller tarafından pusuya düşürüldü. Fabrika işe gider-

ken pusuya düşürülen Seydican Süer ve Muharrem Vural'a, iki tip silahtan 28 kurşun atıldı. Seydican Süer ağır yaralanırken, Muharrem Vural olay yerinde can verdi.

Suluova öteden beri yoğun bir işçi merkezi ve faşistlerin özel planlarına dahil ettikleri bir ilçe. TİP üyelerine yönelen son saldırı artık ilçe'deki demokratik hareketi sindirmeyi amaçlıyor. Faşist cetelelerin buradaki maddî desteği ise, kömür ocağı sahibi faşist Sarıoğlu'dur ve bu kişinin birçok saldırı olayına adı karışmıştır.

9 Aralık günü de Amasya'da il merkezinde, TİP binasına daha da kapsamlı bir saldırı düzenlendi. TİP üyesi Ayhan Öncü bıçakla ağır yaralandı. Bu arada kalabalık bir silahlı grup da Partiy'e yöneldi. Parti üyeleri tarafından polis püskürtülen faşistler, polis ve jandarma tarafından açıkça kollandılar ve korundular.

Ayrıca, 12 Aralık'ta TİP İl Merkezi'ne, 19 Aralık'ta da Merzifon İlçe Merkezi'ne bomba konuldu. Merzifon İlçe binasının da patlayan bomba büyük hasara yol açtı. Yapılan incelemede, özel olarak yapı-

lan bombanın içine 10 kadar 7.65 çapında mermi konulduğu da belirlendi. 21 Aralık'ta ise, TİP Merzifon İlçe binasının camları MHP binasının teras katından atılan taşlarla kırıldı. Aynı taşlı saldırı, ilericiler kişilerin gittiği bir kahveye de yapıldı. Saldırının kendilerine bildirildiği polisün cevabı ise, "bildiğiniz yere yıkayın" şeklinde oldu.

Parti binalarına yönelen saldırıların dışında, 11 Aralık'ta Merkez İlçe Başkanı'nın evinin camları kırıldı.

Amasya İl ve İlçelerinde MHP ve UGD lokalitelerinin birer cephanelikten farkı yok. Faşist katil silahları devletin güvenlik kuvvetlerinin de açık bir desteği altında çalışıyorlar. Faşist hareketin bu ildeki amacı, yeni bir Kahramanmaraş, Sivas, Kayseri benzeri toplumu bir katliam teşahhirmek, böyle bir katliamı koşullarını oluşturmaktır. Amasya'da Türkiye İşçi Partisi'nin boy hedefi seçilmesinin nedeni ise, bu ilde TİP'in işçiler, köylüler ve gençler arasında aktif etkin çalışmalarıdır. Sosyalistler, faşist terörün daha da ağırlaşmaması önüne geçmek için Amasya'daki tüm ilericiler, demokratik kuruluşların örgütlü birlik ve dayanışmasını oluşturmaya çalışıyorlar.

SULUOVA'DA, FABRİKA İŞE GİDERKEN PUSUYA DÜŞÜRÜLEN SEYDİCAN SÜER VE MUHARREM VURAL'A İKİ TIP SİLAHTAN 28 KURŞUN ATILDI. SEYDİCAN SÜER AĞIR YARALANIRKEN, MUHARREM VURAL OLAY YERİNDE CAN VERDİ. POLİS, FAŞİSTLERİN SALDIRILARINA KARŞI BULUNULUŞU BİR KAYITSIZLIK İÇİNDE.

İNOT... Türkiye 1980

Behice Boran, 1 Mayıs tutuklusunu olarak, geride bıraktığımız yılın 19 Mayıs günü, 329 Türkiye İşçi Partisi arkadaşlarıyla birlikte İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde yargılanırken, sorgusu sırasında şöyle demişti:

"İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin uluslararası dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ı kutlama törenlerinin engellenmesini protesto etmek üzere 1 Mayıs 1979 sabahı sohağa çıktım. Bu çıkışın kendisi protesto fiilini oluşturuyor, protestoyu dile getiriyor. Böyle bir protestoda bulunmayı hem bir yurttaşlık görevi, hem de işçi sınıfının partiinin genel başkanı olarak, işçi ve emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini savunma yükümlülüğünün bir görevi saydım..."

Askeri yargı sorgustur:

"Peki efendim, sohağa çıktınız, engel olunmadı ne yapacaktınız?"

"Taksim'e, 1 Mayıs alanına gidecektim..."

Merter neredeydi, Taksim neredeydi?...

Yargıç gene soruyordu:

"Bu kadar uzak yere nasıl gidecektiniz?"

Boran gazete sakın, şu yanıtı vermişti:

"Tabii ki, yürüye yürüye ve yoruldukça dinlene dinlene..."

1980 yılına adım atarken, 70 yıllık bir yaşam koşusunu geride bırakan Behice Boran'ın sınıfının savaşı ve sömürsüz bir dünya ve aydınlık bir Türkiye için sürdürdüğü yorulmaz mücadelesinin işi ve onuruyla ağırtığı saçına bakmadan, yaşamı boyunca söylediği tek yalan da bu "dinlenmek"ten ibaret olan gerçektir...

1980 yılının başında Türkiye'nin ekonomik, siyasal ve toplumsal yaşamına baktığımız zaman bu 70 yıl ve işçi sınıfı adına söylenen bu "yalan" bir takım "gerçekler" ile pek çarpıcı biçimde yanyana gelmektedir.

O Türkiye'nin gerçeklerinde, cehennem bir hayat pahalılığı, dört kişiden birinin işsizliği, "milliyetçi", "memleketçi" sermaye iktidarlarının koyununda ve gılla-çifti desteğinde yularlar hedeşildi, büyüdüğü ve tasmanlı çözüldüğü faşist terör vardır.

O Türkiye'nin gerçeklerinde, gündü dört saatte sekiz saatte uzanan elektrik kısıtlıları, bu gibi bir günlük yaşam vardır; tutmayan bocalar, yamayan sobalar, evinde, işyerinde, dairede, okulda çene atan yediden yetmiş, kadın-erkek işçiler, köylüler, emekçiler, çocuk ve çocuklar vardır...

Bu kıs Türkiye'ye "komünizm" gelmiştir ama bunlar gelmiştir.

Günde, o da en az dört saat elektrik kısıtlısı ne demektir? Yalnız iki ayı demektir! Türkiye karanlıktır.

1980 başında Türkiye'nin kasaasında sadece 10-30 milyon dolar arasında döviz vardır. Ve o Türkiye'nin "Tahtakale" diye anılan ve resmi açılışla da teslim olunan illegal "Merkez Bankası"nda ise asgari 2 milyar dolar döviz dolmaktadır.

İlk katlan 1910'lu yıllarda İttihat Terakki ile çıkan Türkiye kapitalizminin çarpık yapısı 70 yılda bu sinyali vermektedir.

Aylık ücret ve maaşların yüzde yetmiş, seksenler bir yıla bağımı, yandan çarklı bir ekonominin enflasyon, devalüasyon, çarpaz kur farkı ayarlamaları adı altındaki pençelerine kapırmış olan işçiler, emekçiler, aslan ağzından lokmayı kurtarmaya çalışırken, 1978 ve 1979 yılları arasında en kırı ve "altın yılı" olmuştur.

Vergi kaçakçılığı, döviz kaçakçılığı, istiflik, stokçuluk, sermayenin emekçi halkın gurtlagına dayadığı vantuzlar olmuştur.

Bu kıs Türkiye'ye komünizm gelmiştir ama bu yaz Türkiye'ye dahilekiler yetmiyormuş gibi "100'e yakın" CIA ajanının geleceği haber verilmiştir. Hürriyet gazetesi 20 Mayıs 1979 günü sayısının birinci sayfasında, 19 Mayıs bayramı münasebetiyle "Milli Gurur Şahlandı" diye manşet atarken, orta sayfasında birçeylerin daha şahlandığını şu başlıkla vermiştir:

"100'e yakın CIA ajanı Türkiye'ye gelmek için A'tına bekliyor..."

Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş bir ülkenin "milli gururu" bu haldedir...

Bu kıs Türkiye'ye komünizm gelmiştir ama, yika-yika kullanan örneği "Sosyet tehdidi" gelmiştir. Emperyalist-kapitalist dünyanın nabızını soyayan ünlü "Business Week" dergisinin 24 Aralık 1979 günlü sayısında, "Dünyanın en çok ham petrol üreten ülkesi olan Sovyetler Birliği petrol ihracatını artırmakla" suçlanmaktadır.

Bu kadarla kalsa gene iyidir. Aynı gazete bir başka "tehdidi" de daha dikket çekmektedir. Bu "tehdidi" Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye de 3 milyon ton petrol vermesi kabul etmesidir...

"Business Week" dergisi, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye yönelen bu "tehdidi"nin, "Ankara'nın Birleşik Amerika ve Öteki Batılı müteffihleriyle aramızdaki soğukluğu derinleştirme amacı" taşıdığını bildirmektedir.

Gene Sovyetler Birliği'nin Yunanistan'a 1,3 milyon ton, Finlandiya'ya 8 milyon ton ve Hindistan'a da 3 milyon ton ham petrol vermeye hazırlandığını da öğreniyoruz. Bu dergiden... Sovyetler Birliği'nin Anadolu'da petrol bulunması konusunda yaptığı yardımlarına Önerisini elinin tersiyle iten Türkiye'nin, Sovyetler Birliği ve sosyalist sisteme karşı Batı Avrupa'ya yerleştirilmesini kararlaştırılan nükleer füzelemin yanında yer alması herhalde daha iyi anlaşılmalıdır.

Birleşik kaynaklı ve 28 Kasım 1979 tarihli şu haberin başlığını okuyalım:

"AET ülkelerinde fiyatlar artmaya devam ediyor. Ekim ayı sonunda AET ülkelerinde ortalama fiyatlar, geçen yılın ekim ayına göre yüzde 12 arttı..."

Washington kaynaklı, 25 Aralık 1979 tarihli şu haber de ilginç olsa gerektir:

"ABD'de enflasyon 1946 yılından bu yana en yüksek düzeye ulaştı. Enflasyon hızı: yüzde 13,1..."

Türkiye'nin en hayıyet kırıcı ekonomik, politik ve askeri bağlarına sıklıkla olduğu "batı"nın yüksek dağlarına da böylesine kar yağmaktadır...

Türkiye, bu güzelim ülke, bu canım halk, hangi iç ve dış ilavaya gelmiştir bu kani, karanlık ve soğuk duruşa...

Artık tekefillerin nüfus karşısında ve İktidarn "Harim-i İsmet"inde dört halallı gamalı haçlar konulmaktadır.

Bir yanda sosyalist ülkeler, bir yanda devrimci, antiemperyalist orta doğu ve arap halkları arasında bir düşmanlık alanı haline sokulmuş ve Amerikan emperyalizminin saldırı rampası haline dönüştürme çabaları ülkemizi, bu soyus rolü kabul etmeyecektir. Bu rolü, Türkiye emekçi halkı, bağımsızlık, demokratik güçleri, Türkiye'nin yurttever evlatları ile birlikte ilericiler insanlık da kabul etmeyecektir.

Ferhat Gün

Antifaşist mücadele ve serüvencilik

Kahramanmaraş katliamının birinci yıldönümünde düzenlenen yığınsal protesto çıkışlarını değerlendirirken belirtilmesi gereken başlıca sonuç, işçi sınıfının, memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların, sağlık emekçilerinin merkezi düzeyde belirlenen eylem çizgisinin, bu büyük faşist kitle kurumunun gizli açık planlarına, faşist tirmanışın yükselişine karşı emekçi kitlelerin tepkisini dile getirdiği, gerici-faşist odakları bir kere daha mahkum ettiğidir. Ama hemen bununla birlikte vurgulanacak ikinci sonuç ise, bu yığınsal protesto çıkışlarını ve eylem çizgisini amacından sapırmaya yönelik, yer yer bireysel terörizme varan servenci girişimlerin gericiğin provokatif tertiplerine zemin hazırladığıdır. Egemen güçlerin, "resmi" terörü yoğunlaştırarak her türlü kitle eylemini bastırma provalarının açtığı bugünkü koşullarda görev, onlara, kitlelerin güçlü protesto çıkışlarını üzerini önemli ölçüde örtme olanağını veren servenci girişimleri kolaylaştıran etmenleri bulup çıkarmak, bu girişimlerin neden önlenemediğini ve nasıl önlenilebileceğini ortaya koymaktır.

İŞÇİ SINIFININ ORTA KATMANLARLA BİRLİĞİ

Antifaşist, antiemperyalist, demokratik güçlerin geniş bir politik yelpazede yer alması, hareketin safalarında çok değişik, hatta karşıt ideolojik ve politik eğilimlerdeki güçlerin yer alması, günümüzün kaçınılmaz bir olgusudur. Bu güçler arasında ideolojik düzeyde bir uzlaşma ve özdeşleşme de asla mümkün değildir. Tam tersine antifaşist, antiemperyalist mücadele önderliği sağlayabilmek ve hareketin doğrultusunu belirleyebilmek için bu güçler arasında sürekli bir mücadelenin varlığı kaçınılmazdır, nesnel bir zorunluluktur.

Söz konusu farklılıkları ve mücadeleyi kaçınılmaz yapan antifaşist, antiemperyalist, demokratik hareketin toplumsal tabanının çeşitliliğidir. Bu hareketin tabanında işçi sınıfından kent ve kır küçük burjuvazisine, orta katmanlara kadar çok geniş toplumsal gruplar yer almaktadır.

İşçi sınıfının bu katmanlarla ittifakı, cephe ve eylem birliği, hiç kuşkusuz ortak çıkarlara, ortak istemlere ve ortak hedeflere dayanır. Ama proletar olmayan kesimlerin, küçük burjuvazinin, orta katmanların, antifaşist ve antiemperyalist hareketin safalarına sürekli olarak kendilerine özgü kararsızlıkları, yalpalamaları, yanlışları taşınmaları da kaçınılmazdır. Tüm bunlar bilimsel sosyalistlerin dışındaki politik güçlerin ideolojisinde ve politikasında ifadesini bulur ve gider, şu ya da bu kesinlikte, cephe ve eylem birliğinin politik önderliği için mücadelede yansır.

İşçi sınıfının müttefikleriyle birliği ise, hiçbir zaman, onların kararsızlıkları, yalpalamaları ve yanlışlarıyla uzlaşmak; olumsuzlukların antifaşist ve antiemperyalist hareketin yönetiminde etkin olmasına göz yummak değildir. İşçi sınıfının müttefikleriyle birliği, kendisini onlarla ortak bir amaçta birleştiren çıkarlar ve devrimci görevler etrafında, bu görevleri yerine getirebilecek bir mücadele programı temelinde birliktir. Bu programın hayata geçirilebilmesi mücadelesinin ortak hedefine kadar başarıyla ulaştırılabilmesi, ve cephe birliğinin korunması işçi sınıfının, onun politik öncüsünün; müttefiklerinin sınıf konumlarından gelen yalpalamalarına ve yanlışlarına karşı, bunları etkisizleştirebilmek için sürekli mücadelesini

gerektirir. Antifaşist, antiemperyalist, demokratik mücadelede işçi sınıfının önderliğini, hegemonyasını kazanılmaz yapan da budur.

İŞÇİ SINIFI ÖNDERLİĞİNİN ÖNÜNDEKİ OLUMSUZ ETMENLER

Ama bu önderlik hiçbir zaman kendiliğinden kurulmaz ve bir dizi etmen, işçi sınıfı önderliğinin gelişmesini sürekli olarak olumsuz yönde etkiler. Bu olumsuz etmenlerin varlığı ve boyutları ölçüsünde, küçük burjuvazinin, orta katmanların yanlışları ve yalpalamaları ortak mücadelede yansımaları bulur, hatta etkinlik de kazanabilir. İşçi sınıfı ve onun politik öncüsü, bilimsel sosyalistler açısından temel sorun, bu olumsuz etmenleri giderecek ama halkı bulabilmek, öncü ve aktif bir politika izleyebilmektir. Bu, antifaşist, antiemperyalist ve demokratik güçlerin eylem birliğini geliştirmenin, giderek "cephe birliği" düzeyine yükseltilebilmesinin başlıca koşuludur.

Bugün ülkemizde baş tehlike olan faşizme karşı mücadelenin ve antiemperyalist, demokratik hareketin başlıca sorunu, işçi sınıfının bu hareket önderliğinin gelişmesini olumsuz etkileyen etmenlerin giderilememesi, ortak dümana karşı olan güçlerin güç ve eylem birliğinin başlıca bu nedenle kurulamaması; böylece sağ ve "sol" oportünizmin antifaşist hareket üzerindeki bozguna, yıkıcı etki olanağının da ortadan kaldırılmaması, hatta artmasıdır.

Bu duruma yol açan etmenler nelerdir?

Bunların başlıcası, özellikle politik ve sendikalar düzeyinde olmak üzere, işçi sınıfının öncelikle kendi birliğinin önünde aşılması gereken çok önemli engellerin varlığıdır. İşçi sınıfının birliğinin önündeki bu engeller, onun devrimci eylemlere hazırlık düzeyini olumsuz etkilemekte, geniş yığınsal çıkışlara öncülük etme olanaklarını zayıflatmaktadır. Bu, bir yandan sağ oportünizmin, sınıf uzlaşmacılığı ideolojisinin, sosyal demokrasinin, işçi sınıfının önemli kesimleri üzerindeki etkisini sürdürmesine olanak vermekte; diğer yandan da görünüşte sağ oportünizme karşı bir tepki biçiminde "sol" oportünizmin, servencilüğün işçi sınıfının müttefiklerinin safalarında yankı bulabilmesinin koşullarını yaratmaktadır.

İkinci etmen, genel olarak orta katmanların, memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların, yüksek ve orta öğrenim gençliğinin antifaşist, antiemperyalist, demokratik hareketin safalarına katılmasında kendiliğinden etmenin ağır baskısıdır. Diğer bir deyişle, bu katmanların antifaşist hareketin safalarına katılması, işçi sınıfının önderliğindeki bir güç ve eylem birliğinin çekim merkezine doğru yönlendirilememekte; dolayısıyla hareketin safaları, yeni katılan unsurların kararsızlıkları, yalpalamaları ve yanlışlarını neredeyse olduğu gibi içine alarak genişlemektedir. Bu hem sağ oportünizmin hem de "sol" servencilüğün, antifaşist hareketin safalarında aynı zamanda taban bulabilmesine, sık sık birbirinin görünümüne bürünecek ortaya çıkabilmesine yol açmaktadır.

SAG VE "SOL" OPORTUNİZMİN KAYNAGI

Sıralanan her iki etmende de belirleyici unsur, antifaşist, antiemperyalist, ilerici harekette işçi sınıfının, müttefiklerini bir güç ve eylem birliği içinde yönlendirmesindeki yetersizliktir. Bu gecikmenin

ve yetersizliğin özel ve nesnel nedenleri, özellikle bilimsel sosyalist hareketin tekleşmesine bağlı boyutları, ayrı bir yazının konusudur. Ama burada bir kere daha vurgulanması gereken, orta katmanlardan gelen müttefiklerinin kararsızlıklarına ve yanlışlarına karşı mücadelede işçi sınıfının başlıca silahının, onları devrimci sürecin görevlerini yerine getirebilecek bir program ve eylem birliği etrafında birleştirilebilmesi olduğudur.

Ülkemizde güncel olarak, hem sağ hem de "sol" oportünizmin başlıca nesnel kaynağı, aynı toplumsal kesimlerin, yukarıdan beri sözü edilen orta katmanların sınıfsal konumlarından gelen özellikleridir. Bu katmanların, ekonomik ve toplumsal bunalımlarında inlemleri, emperyalizme bağımlılık politikasının sürdürülmesi, tekellerin yıkım politikasının sonuçlarının ağırlaşması ve faşist tehlikenin yükselmesi karşısında düştüğü kararsızlık ve umutsuzluk, bir yandan yığınsal ve pasifliğin, diğer yandan aceleciliğin, hesapsız çıkışlara bel bağlamanın zeminini oluşturmaktadır. İşçi sınıfının ideolojik ve politik önderliğinin olgunlaşmasındaki gecikme, bu eğilimlerin işçi sınıfının belirli kesimlerinde de etki bulabilmesine olanak vermektedir.

İçinde bulunduğumuz dönemde sağ oportünizmin ortaya çıktığı başlıca biçim, işçi sınıfının müttefiklerinden koparmak, kendi dar ve günlük çıkarları için mücadeleye hapsedmek; işçi sınıfının mücadelesini devrimci dönüşümler, sosyalizm hedefinden koparıp reformlar için mücadeleye sınırlamak, sosyal demokrat politika düzeyine indirgemek eğilimidir. İlerici sendikalar hareketi üst düzeyinde belirginleşen bu eğilim işçi sınıfının antifaşist güç ve eylem birliğine önderliğinin zorunluluğunu gözardı etme; ilerici sendikaların bu güç ve eylem birliğindeki görevleri yadsınması; bunun yerine sendikaların "işçi sınıfının siyasette birliği oluşturma" misyonunu verme maskesi altında sosyal demokratizm savunması; özellikle işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketten yalıtıma girişimlerinde uc vermektedir.

Öte yandan "sol" oportünizmin de bugünkü başlıca görünüm biçimi, antifaşist, antiemperyalist, demokratik güçlerin güç ve eylem birliği zorunluluğunu bir başka uçta gözardı etmek; antifaşist eylem birliği yolunda adım atmadan devrimci çözümlere ulaşılabileceği hayalini beslemek ve kitlelerin en aktif unsurlarının, "bir avuç kahramanın" özverili çıkışlarına bel bağlamaktır. Bu eğilim, kaçınılmaz olarak, bir yandan antifaşist ve antiemperyalist hareketin yükselişinin özel etmenini oluşturma görevini reddederek kendiliğindenliğe ve ekonomizme; diğer yandan da kitlelerin en aktif unsurlarının bilinç düzeyini ve istemlerini, kitlelerin tümünün bilinç düzeyini ve istemlerinin yerine koyarak subjektivizm ve iradeciliğe götürmektedir. "Sol" oportünizm de, mücadeleyi baş tehlike olan faşizme karşı değil, işçi sınıfının politik hareketine, bilimsel sosyalizme karşı çevirmekte ve egemen güçlerin, işçi sınıfı müttefiklerinden yalıtıma politikasına hizmet etmektedir.

KITL EYLEMLERİNİ PASİFLİĞE YA DA SERÜVENCİLİĞE ÇEKME

Oportünizmin bu her iki biçimi de yığınlara inançsızlıkta, antifaşist, antiemperyalist, demokratik güçlerin güç ve eylem birliğinin zorunluluğunu yad-

sınakta birleşmektedir. Bugün her iki oportünizmin de üstlendiği başlıca işlev, yükselen faşizm tehlikesine karşı mücadelenin başlıca aracı olan kitle eylemlerini, bir yandan pasifliğe ve durgunluğa, diğer yandan da servencilliğe, hesapsız ve provokatif çıkışlara sürüklemektedir.

Son eylemin de gösterdiği gibi, ileri sendikal hareketin yönetiminde bulunanların başlıca politikası, kitleleri belirsiz bir geleceğe ertelenmiş soyut "eylem" vaatleriyle oyalamak, devrimci çıkışlara hazır olunmadığı gerekçesiyle çıkışları sonsuza dek ertelemek, kitle eylemlerinin yükselişi için nesnel olanakların varlığını bütünüyle gözardı etmektir. Kitle eylemlerinin yükselişi için nesnel olanakları tek başına herşey sayan "sol" oportünizmin politikası ise; antifaşist güçlerin bugünkü dağınıklığından, kitlelerin antifaşist güçlerin eylem birliği içinde yönlendirilmesindeki yetersizlikten ve eylemsizlik teorilerine tepkiden yararlanarak, biçim olarak en keskin çıkışlarla kitle eylemlerinin öncüsü gibi gözükme, gelecekteki çıkışları için de böylece insiyatifi ele geçirmeye çalışmaktır.

İşte Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde yaygın protesto çıkışlarının, servenci grupların eylemleriyle provokatif yönere saptırılması girişimlerinin, ve egemen güçlerin, bu eylemleri de bahane ederek kitlelere karşı "resmi" terör ve kıyım politikasından bir adım daha atmasının önlenemesinin başlıca nedeni, antifaşist güçlerin eylem birliğindeki yetersizliktir. Bu yetersizliğin kaçınılmaz sonucu olarak, kitlelerin, sağ ve "sol" oportünizmin elbirliğiyle, "eylemsizlik ya da servencilik" tuzağıyla karşı karşıya getirilebilmektedir.

Sağ oportünizmin antifaşist hareket içindeki uzantıları, bu işlevi, uzun süreden beri, "mükemmeliçlik" kılıfına bürünmüş eylemsizlik önerileriyle kitle örgütlerini ve tabanlarını oyalamaya çalışarak bilingiç biçimde sürdürmektedirler. Bunlar, işçi sınıfının ileri-cı sendikal örgütlerinin yaygın eylemlerine öncülüğü gerekliliğini dar grupçu amaçlarla sapıtarak, diğer demokratik kitle örgütlerine dayatmakla, onları eylemsizlik içinde tutmanın bir aracı gibi kullanmaya çalışmaktadırlar.

Öte yandan "sol" servenci gruplar ve bunların demokratik kitle örgütlerinin yönetimlerindeki uzantıları ise, kitle örgütlerindeki çatılganlık üzerinde yürümeyi, bu çatılganlardan yararlanarak örgütlerini demokratik merkezileştireceği işleyişine yerine grup çıkarlarını ve grup kararlarını egemen kılmayı, oluşturdukları oportünist bloklar eliyle kitle örgütlerini servencilik çıkışlarının yerine takmayı ilke edinmişlerdir. "Sol" servencilik grupları yine örgüt içi çatılganlık üzerine basarak, kitle örgütlerinin ortaklaşa çalışmaları da büyük ölçüde sabote etmek, bu çalışmaları geniş kitleleri toplayabilecek somut eylem biçimlerine dönüştürmesini yoksullaştırmak olanağını bulabilmektedirler.

Kahramanmaraş katliamını protesto çıkışları sırasında da "sol" servenci gruplar merkezi eylem birliğini, ortaklaşa disiplini asla tanımadığını ilan ettikleri gibi; demokratik öğretmen hareketinin örgütü TÖB-DER yönetimini, bu örgütü çalışanların diğer kesimlerden koparıp ayrı baş çekmek için kullanmışlardır. Ama aynı zamanda, merkezi eylem birliği çalışmalarını, kendi provokatif çıkışlarına bir destek görünümü yaratmanın, bu çıkışların sorumluluğunu başkalarına da ortak etmenin bir aracı yapabilmek için de ellerinden geleni esirgememişlerdir. "Sol" servencilik TÖB-DER'e grup çıkarları için sadece bir "araç" gözüyle baktığı, bu örgütü, demokratik öğretmen hareketinin güncel istemleriyle ve somut eylem programıyla ilgili olmayan provokatif çıkışları için bir paravan gibi kullanmasıyla, hatta TÖB-DER'e yönelecek saldırılar üzerine grupçu hesaplar kurmasıyla apakçı ortaya çıkmıştır.

"Sol" servencilik bu politikasının, egemen güçlerin tertipleriyle; her türlü kitle eylemini bastırma hazırlıklarıyla kitleleri pasifliğe, yalınluğa sürüklemek planlarıyla çakışması bir raslantı değildir. Egemen güçler, "sol" servencilik biresel teröre varan eylemleriyle, Kahramanmaraş katliamını protesto eden yaygın çıkışların üzerini örtmek, yaygın protesto-nun hedefi Kahramanmaraş katliamının sorumluları-

BİLİMSEL SOSYALİSTLERİN, SERVENCİLİĞE KARŞI "ALTERNATİF" YARATMAK YA DA SERVENCİLİĞİN EYLEMLERİNDE SOYUTLANMAMAK GİBİ BİR SORUNLARI YOKTUR. BİLİMSEL SOSYALİSTLERİN POLİTİKASI, ANTİFAŞİST GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİNE DAYANAN VE BU GÜÇLERİ HER DÜZEYDE BİRARAYA GETİRMEYE YÖNELEN BİR EYLEM ÇİZGİSİNİ OLUŞTURMAK VE BU EYLEM ÇİZGİSİNİ SONUNA KADAR İZLEMektir. "SOL" SERVENCİLİĞİN ANTİFAŞİST MÜCADELEDE ELE GEÇİRMeye ÇALIŞTIĞI İNSİYATİFİ ONA VERECEK OLAN DA, KİTLELERİ EYLEMSİZLİK VE PASİFİZMİN ETKİSİNDEN KORUYACAK OLAN DA, SADECE BÖYLE BİR POLİTİKADIR. TEK BAŞINA SERVENCİLİĞE KARŞI "EYLEM ALTERNATİFİ" ÇIKARMAYA YA DA ONDAN YALITILANMAMAYA ÇALIŞMANIN İŞE HİÇBİR ZAMAN SONU GELMEYECEKTİR, SONUNDA İNSİYATİFİ SERVENCİLİĞE KAPTIRMANIN ONUN PEŞİNDEN SÜRÜKLENMENİN ÖNÜ ALINAMAYACAKTIR.

ni unutturmak, faşist odakları aklamak için, sıkıyönetimden tekeli boyalı basına kadar bütün araçlarını kullanmışlardır. Dahası resmi terörün yoğunlaştırılması, demokratik öğretmen hareketine, tabanla örgüt arasındaki canlı bağı oluşturan aktif unsurlara karşı bir kıyım başlatılması için de bir bahane elde edebilmektedirler.

SAG VE "SOL" OPORTUNİZMİ YENMENİN YOLU

Sorun sağ ve "sol" oportünizmin elbirliğiyle, kitlelerin "eylemsizlik ya da servencilik" tuzağıyla karşı karşıya getirilmesinin önlenip önlenemeyeceği, nasıl önlenebileceğidir.

Bu soruyu doğru yanıtlayabilmek, herşeyden önce, sağ ve "sol" oportünizmin etkinliğinin, kendi güçlerinden değil, antifaşist güçlerin eylem birliğinin yetersiz düzeyinden geldiğini görebilmekten geçer. Bu gerçeği görememek, kaçınılmaz olarak, ivedi ve baş görev olan eylem birliği zorunluluğunu atlamaya, oportünizmin gücünü artırıp onu veri almaya ve giderek, oportünizmle mücadeleyi onunla aynı alanda yarışmaya eş görmeye götürür.

Oysa bugün, gerek sağ, gerekse "sol" oportünizm, gücünü kendinden almak şöyle dursun, eylemsizlik önerileri için de provokatif çıkışları için de, tek başına insiyatifi kullanabilecek durumda bile değildir. Her ikisi de yaptıklarının sorumluluğunu başkalarına da ortak edebilir, başka güçlerle en azından aynı doğrultuda gözükebilirler çabası içindedir. Kahramanmaraş katliamının yıldönümündeki ve öncesindeki olaylar da bunu somut olarak kanıtlamıştır.

Dolayısıyla, eylemsizliğin ve servencilikğin yıkımlarını önleyebilmenin, hiçbir alanda onlara insiyatifi bırakmanın yolu, baş görevi gerçekleştirmeye eylem ve giderek cephe birliğini oluşturmaya yönelmekten ayrı değildir. Tam tersine öncelikle buradan geçmektedir. Temel sorun, antifaşist güçlerin kalıcı ve programlı eylem ve giderek cephe birliğine yönelik açık bir perspektife sahip olmak, bu birliği oluşturmak için her düzeydeki çalışmalarını kat kat hızlandırmaktır.

Böyle bir perspektife sahip olmanın vazgeçilmez koşullarından biri, antifaşist, antiemperyalist, demokratik yana tüm güçlerin güç ve eylem birliğinin politik bileşiminde, bu güç ve eylem birliğinin hangi güçlerin biraraya gelmesinden geçtiğinde de net olmalıdır. Her düzeydeki eylem birliklerinde, öncelikle

antifaşist, antiemperyalist güçlerin temel unsurlarının biraraya gelmesini esas almak zorunludur. Antifaşist kitle eylemlerinin hedefleri, kapsamı ve biçimleri, ancak ve ancak, bu eylemlerde uzun erimli bir güç ve eylem birliğinin güçlerini biraraya getirmeye esas alarak belirlendiği ölçüde amacına ulaşabilir. Böyle bir perspektifin yokluğu, eylem birliklerinin kalıcı kılınmasından ne kadar söz edilirse edilsin, her eylemde ya da her mücadele alanında, sadece yeni geçici müteffikler aramaya, yalnız kalmamayı ya da en kalabalık güçlerle birarada gözükmeyi baş ölçüt yapmaya götürür. Ya da tek başına kendi gücüne dayanan eylemlerle "herşeyin öncüsü" gözükmeyi yolunu aramaya sürükler.

"Hem eylemsizliğe hem de servencilliğe karşı çıktığını" açıklayıp, bu eğilimlere karşı mücadelede antifaşist güçlerin güç ve eylem birliğini esas almanın kaçınılmaz sonucu, herşeyi "servencilliğe karşı eylem alternatifini" bulmaya ya da yalıtılmamaya indirgeyen bir anlayış saplanmaktadır.

Oysa bilimsel sosyalistlerin, servencilliğe karşı "alternatif" yaratmak ya da servencilikğin eylemlerinde soyutlanmamak gibi bir sorunları yoktur. Bilimsel sosyalistlerin politikası, antifaşist güçlerin eylem birliğine dayanan ve bu güçleri her düzeyde biraraya getirmeye yönelik bir eylem çizgisini oluşturmaktır ve bu eylem çizgisini sonuna kadar izlemektir. "Sol" servencilik antifaşist mücadelede ele geçirmeye çalıştığı insiyatifi ona verecek olan da, kitleleri eylemsizlik ve pasifizmin etkisinden koruyacak olan da, sadece böyle bir politikadır. Tek başına servencilliğe karşı "eylem alternatifini" çıkarmaya ya da ondan yalıtılmamaya çalışmanın işe hiçbir zaman sonu gelmeyecektir, sonunda insiyatifi servencilliğe kaptırmının onun peşinden sürüklenmenin önü alınamayacaktır. 24 Aralık eyleminin ortaya koyduğu bir görüntü de budur.

Egemen güçlerin, MHP destekli AP hükümetinin, işbirlikçi, tekeli büyük burjuvazinin geniş kitlelere karşı hazırladığı saldırıları püskürtmenin, faşist tutumunu durdurmanın, demokratik mevzileri güçlendirmenin bunu sağlayacak geniş yaygın çıkışları örgütlemenin olanakları bugün vardır. Bunu, hem eylemsizliği telkin eden sağ oportünizmi etkisizleştirerek, hem de servencilikğin tuzaklarının önünü keserek yapmak mümkündür. Bunun yolu, antifaşist mücadelenin güçlerini biraraya getirmek, onların kalıcı eylem birliğini oluşturmak için ısrarlı, kararlı, sonuna kadar takipçi bir politika izlemekten geçer. Şimdi görev budur.

HOCAM TUTENGİL'İN ARDINDAN

NURİ BURHAN

"Azizim Nuri,
15 Kasım 1979 günlü mektubu-
nunu alarak, esenlik haberlerine
sevinдик.

Biz de evcek iyi sayılırız.
Öğretim mesleğini seçenler
için sürekli olarak çalışıp araştı-
rmak bile zorunluluk. Ancak, belli
aşamalara ulaştıktan sonra, bir süre
dinlenmeye hakkımız yok-var arada.

Doçentlik tezini tamamlayıp
ipi göğüsleyince bu hakkını kulla-
nabilirsin.

Sükrüye emekli oldu. Kaya
master için Almanya'da. Deniz de
bu yıl fakültesi bitirmeye sa-
vaşıyor.

Başarı ve esenlik dilekleriyle
gözlüklerinden öperim. Selâm ve
sevgiler. İstanbul, 25 Kasım
1979."

Fvet, 7 Aralık 1979 tarihinde
alçakça bir cinayete kurban gi-

ren Cavit Hoca'dan aldığım en
son mektubu yukarıya oluğu
gibi aktardım. Bu mektubu de
her zamanki gibi kısa, öz, ög-
retici ve yol gösterici

Artık, yazıklanmış okuyama-
yacak olsa da, çok emek verdiği
bizlerin O nu tanıtmaya, onun için
alabilirdiğince bir şeyler yapması
bir insanlık borcu.

Kendisini ilk kez, 1964 yılı
Kasım ayında, İktisat Fakültesi'nin
ikinci sınıfında öğrenci iken
tanıdım. "Az gelişmiş ülke-
lerin toplumsal yapısı" dersini o
veriyordu. Kısa boylu, kırıkcık
ak saçları, koy renk gözlükleri,
klasik ve gösterişsiz giyimli ile
ağır ağır yürüyerek, tam ders
vaktinde kürsüye çıkarken, öğ-
retmen hocayı hiç de önemse-
memişlerdi. Ama, hiç vakit yitir-
meden konuyu işlemeye başla-
yınca, birden hava değişmiş, akı-
cı ve etkileyici anlatımı, engin
bilgisi ve derse ilgisin verdiği
çok ilginç örneklerle sınıfta he-

men otoriteyi sağlamış, ortalığı
bir sessizlik kaplayıp, gözler pür
dikkat kürsüye çevrilmişti.

Tutengil Hoca ile öğrencilik
yıllarında sınavlar dışında başka-
ca özel bir görüşme yapmadım.
Onu, asıl 1974 yılı Ağustos ayın-
da, Paris'te doktora öğrencisi
iken karşılaştığımızda, pek az
öğrencisine gülen bir şans saye-
sinde yakından tanıma olanağı
buldum. Paris'e iç ayılına Jön-
Türk'ler üzerine bir araştırma
yapmaya gelmişti. Denilebilir ki,
bu süre içinde hemen hergün be-
nerdik.

Son derece alçakgönüllü olu-
şu, aramızdaki yaş farkına kar-
şın, eski hoca-öğrenci ilişkisini
birden arkadaşlığa ve dostluğa
dönüştürmüştü.

O günden bu yana ilişkileri-
miz hiç keşilmedi. Hele, aynı yö-
reden oluşumuz ve doğduğu
Tarsus'un Sebül köyünü yakından
tanımam, dostluğumuza ayrı bir
renk kattı.

Cavit Hoca, çok anlamlı ve
düşündürücü kişisel ve ailevi özel.
liklere sahipti. Üniversite öğ-
retim üyelerinin birçoklarından
farklı olarak bunalmı toplumu-
muzun varlıklı kesiminden gel-
memiştir. Köy kökenliydi ve bir
kötü öğretmeninin, bir eğitim
emeklisinin oğluydu. Yabancı
veya yabancı bir ülkede okuma ola-
nağından yararlanamamıştı.

Ama, inanılmaz bir çaba sar-
federek, ayrıcalıklı sınıftan olma-
manın önüne çıkardığı bütün en-
gelleri aşmasını bilmiş, ilk ve or-
ta öğrenimini Tarsus'ta tamamlay-
ınca "parasız yatılı" sınavını ka-
zanarak İlaydarpaspaşası İyesi'ni
1940'ta bitirmiş, 1944 yılında
İ.C. Edebiyat Fakültesi Felsefe
bölümünden diploma almış, bu-
nunla da yetinmeyip, daha sonra
sosyoloji asistanı olarak girdiği
İktisat Fakültesi'nden de mezun
olup, profesörlüğe kadar yüksel-
mişti.

Tutengil Hoca, herşeyden önce
bilimin ve aklın yolu üstürlü-
ğine inanmış bir bilim adamıydı.
Bunun içindir ki, "düşünceleri
olayların önüne geçirmeden me-
selerimize çözüm yolları bula-
mayız" diyordu (1). Ama bir dü-
şünce merkezi olan, olması gere-
ken üniversitemizin durumun-
dan yakından da edemiyordu.

Özellikle, her zamankinden
daha çok bilimin önderliğine ge-
rekisime duyulan bir ortamda,
kendisi tütünün halkın hizmetin-
de olması gerektiğine inandığı
için, bir çok öğretim üyesinin
akademik ünvanlarını bir kazan-
aracı olarak kullanmalarına çok
üzülüyordu.

Örnek bir aile reisiydi.

Çok düzenli bir çalışma yaşı-
ma vardı.

KARANLIK
GAUÇLER
ONA
12 KURŞUN
SIKABİLMİŞLER.
O İSE
KARANLIĞI
AYDINLIGA
ÇEVİREBİLMEK
İÇİN
KENDİNE
DİNLENME
HAKKI BİLE
TANIMAYIP
SIKILAN
KURŞUNLARIN
EN AZ
7-8 KATI
BİLİMSEL YAPIT
VE MAKALE
YAZDI

Araştırmalarında önyargılı ol-
maktan sakınır ve bilimsel nes-
nellikten şaşmazdı. Nitekim bir
yapıtında, "önyargıları bizi yanı-
lmalara götüren, gerçek olduğu
gibi görmekten alakayın hayale-
teridir"(2) diyor. Çalışma-
larında ilk el kaynakları kulla-
nmaya özen gösterir ve bulduğu
belgelere de çok güc inanır.
Derlediği bilgiler için, ancak baş-
kalarının da görüş ve eleştirileri-
ni aldıktan sonra yazmaya koyu-
lurdu. Bu şekilde hazırlık yapıp-
madan yazılan kitaplar için "ol-
gunlaşmadan koparılmuş meyve"
(3) sıfatını kullanırdı.

O çok iyi bir dilleydi. Ne yaz-
ık ki, düşünceleri çağdaşlaşma-
ya bazı meslektaşları, Öz-
Türkçeleşme akımına "Türkçe"
yi sala bindirip esse salıverdikler"
diye karşı çıktılar, konuşma ve
yazılarda Öz-Türkçe sözcük-
ler kullanmaya büyük bir özen
gösterirdi. Bu yetenekleri dolay-
sıyla ki, Türk Dil Kurumu'na
uzun yıllar çok yararlı hizmetler
sunmuştu. O nedenle, kendisine
mektup yazarken, hata yapma-
mak için ne denli sıkıldığını çok
iyi anımsıyorum

Cavit Hoca, Anadolu'nun
başından kopup gelmiş bir ay-
dın olarak çayına ve içinde ya-
şadığı topluma karşı büyük so-
murluğunun olduğunu bilincinde
deydi. Kendisinin çok sevdiği bir
deyimle, "el kesesinden süttürüm
vereler olsun kurbanım" zihni-
yetine gidecek karşı çıkıyor ve
"bugün büyük şehirlere oturan
aydınlar somnlanmaz karşısında
'bana ne' diyezler"(4) diye
haykırmıyordu.

O bilinçli bir anti-empyria-
listti. Kalkınabilmemiz için, çar-
pık kapitalist sistemimizin derle-
nıp toplanabilmesi için, sonu-
na kadar dışıya el açamayaca-
ğımızı, zira taşıma su ile değir-
minin dönmeyeceği bir takım

ulusal özverilerde bulunup kendi
kaynaklarımızı dönmemiz gere-
kliğini açıkça belirtiyor ve düşün-
ce planında gelişmiş kapitalist
ülkelerin "sömürge sosyolojisi"
derslerine karşılık "az gelişmiş
sosyolojisi" (5) ile karşı çıkmak-
tan başka çare yoktur, diyordu.

Diğer yandan, Cavit Hoca, dü-
şünce özgürlüğünün ve demokra-
sinin yılmaz bir savunucusu idi.

"Araştırmalarda kullanılan yön-
temler elbette tartışılabilir, ama
her türlü araştırma özgür düşün-
me ortamını zorunlu kılar. Dem-
okratik bir ülkede araştırma
konularına sınır çizilemeyeceği
gibi, araştırma sonuçlarının gizli
tutulması da düşünülemez" (6)
yargısına varıyordu. Bu nedenle,
düşüncesinden dolayı yargılanan,
bu yetmiyormuş gibi sonra da si-
lahlı bir saldırı sonucu felç bira-
kılan bir başka değerli bilim ada-
mı Doç.Dr. Server Tanlılı dava-
sında susmamış, TUMÖD'ün iste-
ği üzerine oluşturulan bilirkişi
kurulunda, Prof.Macit Gökberk,
Prof.Berna Moran, Prof.Nuri Ka-
racan ve Prof.Öztekir Tosun gibi
öteki onurlu bilim adamlarının
yanında yer almış ve onlarla bir-
likte özgürlükler konusunda bi-
limsel bir incelemenin en güzel
örneklerinden birini vermiştir(7).

Bunların ötesinde, belki de en
önemlisi, onun ülkemizde var-
olan düzenden adaletsizliğin ve
eşitsizliğin çok iyi bilmesi ve bu
düzenden mutlak değişmesini,
ama demokratik yollarla değış-
mesini istemesiydi.

Aslında bu büyük insanın er-
demleri bir makaleye sığdırıla-
mayacak kadar çok. Öyle sani-
yorum ki, anımsayıp sınılama-
ya çalıştığım bu özellikler bile,
daha önce katedilen öteki bilim
adamları, öğretmenler, işçiler,
öğrenciler ve diğerleri yanında,
onun için demokrasi ve halk
düşmanlanma bir hedef olarak
seçildiğini açıklamaya yeter.

Bir karşılaştırmaya yaptım da,
karanlık güçlerin 12 kurşun
sıkabilmişler. O ise, karanlığı ay-
dınlaştırıp çevirebilmek için, kendi-
ne dinlenme hakkı bile tanıma-
yıp, sıkan kurşunların en az 7-8
katı bilimsel yapıt ve makale
yazmış.

Sıkılan kurşunlar, Tutengil
Hoca'nın yurt, insan ve demok-
rasi aşkı ile dolu kalbini durdur-
dular. Acaba, tarihin akışını dur-
durabilecekler mi?

Alaybeyoğlu yaşıyor, yaşayacak!

19 Aralık 1979 günü faşistler tarafından
Adana'da katledilen Türkiye İşçi Partisi üyesi
Mehmet Alaybeyoğlu, ölümünün 1. yıldönü-
münde çalıştığı işyerinde ve Adana TIP Lo-
kalinde yapılan toplantılarda anıldı. Parti lo-
kalinde yapılan toplantılarda şehitler için say-
gı duruşu ve Adana Merkez İlçe Başkanının
konuşmasından sonra, Alaybeyoğlu'nun insan
özgürlüğü, sınıfsız, sömürsüz bir toplum ku-
rulması için Türkiye İşçi Partisi saflarında ver-
diği mücadele anlatıldı. Alaybeyoğlu'nun so-
syalizme olan inancı, bu inancı doğrultusunda
parti üyesi olmadan önce bile Türkiye İşçi Par-
ti'si çizgisinde mücadelesi, Partili olduktan son-
ra Parti disiplinine uyması anılara dayanarak
anlatıldı.

Mehmet Alaybeyoğlu'nun çalıştığı işyerin-
den bir arkadaşı onun örnek Partili olduğunu
söylüyor bir anısından söz etti:

"Bir arkadaşın evinde biraraya gelmişti.

Kendisi ocak tüpü almak için gideceğini söy-
ledi. Ben Partide gideceğimizi, önemli bir işi-
miz olduğuna söyledim. Yanına evinde birara-
ya geldiğimiz arkadaşımızın kardeşini verdik
ve bizPartide geldik. Ne yazık ki, yarım saat
sonra arkadaşımızın faşistler tarafından katle-
dildiğini öğrendik"

Alaybeyoğlu'nun çalıştığı Sıtma Savaş
Enstitüsü Müdürü son olarak söz aldı ve şöyle
dedi: "Mehmet Alaybeyoğlu'nu bir yıldan beri
tanırdım. Beraber birarada çalıştık. Gerek Par-
tiye ve sosyalizme olan inancı, gerek işyerin-
deki çalışması, sendikal alanda verdiği müca-
dele ve arkadaşlarına karşı davranışları, her-
kes yoldaşına davranması ile kendini gösteren,
yoldaşlık ilişkilerini hayatının her alanında uy-
gulayan bir arkadaşımızdı."

Daha sonra Mehmet Alaybeyoğlu için yazı-
lan şiir okundu. Nazım hikmet ve Ceyhan
Can'dan okunan şiirlerle toplantı sona erdi.

1) C.O. Tutengil, Türkiye'de
Köy Sorunu, İstanbul, 1969,
s.62.

2) Tutengil, Sosyal Bilimlerde
Araştırma ve Metod, İstanbul,
1975, 3.b., s.43.

3) Tutengil, "Olaylar -Yayınlar-
Haberler", Sosyaloloji Konfe-
ransları, 17. Kitap'tan ayrı ba-
şım İstanbul, 1979, s.148.

4) Tutengil, Köy Sorunu, a.g.e.,
s.98.

5) Tutengil, Az Gelişmenin So-
syolojisi, İstanbul, 1971, 2.b.,
s.141,172.

6) Tutengil, Sosyal Bilimlerde
Araştırma ve Metod, a.g.e.,
s.3, 97.

7) M.Emin Değer, Bir Bilim
Adamının Savunması Tanıtlı
Dosyası, İstanbul, 1978, s.
216/217

Enerji bunalımı

Programlı karanlık

Türkiye, Abdülhamit dönemi de dahil tarihinin en karanlık gecelerini ve konutlarda, resmi dairelerde, okullarda, işyerlerinde en soğuk günlerini yaşıyor. Fabrikalar ya elektrik kesilmelerine uygun çalışma düzeni yaratmaya uğraşıyor, ya da kapanıyorlar.

Durumun daha da kötüye gitmesi beklenmelidir. Ufukta hiç çözüm işareti görülüyor. "Programlanmış Karanlık", kısa dönemde durdurulması olanak dışı bir gelişmeyle ülkeyi bir baştan bir başa kaplamakta. Gerçekten bugün ülkenin enerji sektöründe akıl almaz sorunlara boğulmasının kökeni Marshall planı günlerine dayanıyor: Marshall planıyla başlayan bu "karanlığın programlanması" süreci sonraki yıllarda gittikçe yoğunlaşarak üstümüze çökmeye devam ediyor: Ülkenin enerji gereksinimi özellikle 2. Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında başlayarak ve her yıl artan oranlarda, ucuz ve bol olduğu gerekçeyle, petrole karşılanıyor. Bu dönemde ülke kaynakları gözardı edilmiş, geliştirilmemiş ve kullanımları en ilkel düzeylerde kalakalmıştır. Kalkınmanın, sanayileşmenin en temel girdisi olan enerji sektöründe dışa bağımlılığın inanılmaz boyutlara ulaşması önemsenmemiştir.

Örneğin 1960'tan 1975'e kadar petrolün genel enerji tüketimindeki payı yüzde 15'ten yüzde 51.4'e ve 1978 ve 1979 yıllarında da sırasıyla yüzde 63,2 ve yüzde 61'e yükselmiştir.

Tüm batı dünyasının petrolün "pahalı" olduğunu oldukça etkili bir ekonomik krizle ilk defa öğrendiği 1967-68 yıllarından bu yana 10 yılı aşkın bir süre geçti. Bu arada kolay öğrenemeyenlerle iyi öğrenemeyenleri pek kötü yakalayan bir petrol krizi daha 1973-74 yıllarında dünyayı kasıp kavurdu. 1967'de Türkiye'de petrolün genel enerji tüketimindeki payı henüz yüzde 30.9'dur. 12 yıl içinde bu oran, petrol kaynaklı iki ekonomik bunalıma, ülke ekonomisindeki sürekli kötüye gidişe rağmen yüzde 100 artarak içinde bulunduğumuz yılda % 61'e yükselmiştir. Yer yüzünde Türkiye'ye uzaktan bile olsa bu alanda yaklaşılabilen ülke yoktur. 1967-68 ekonomik bunalımından sonra gelişmiş geri kalmış tüm ülkeler petrolün enerji tüketimindeki payını artırma yolunda önlemler almışlardır. Bizdeki durum ise petrolün yerden fışkırdığı Suudi Arabistan'a bile karşılaştırılamayacak gelişmeler göstermiştir.

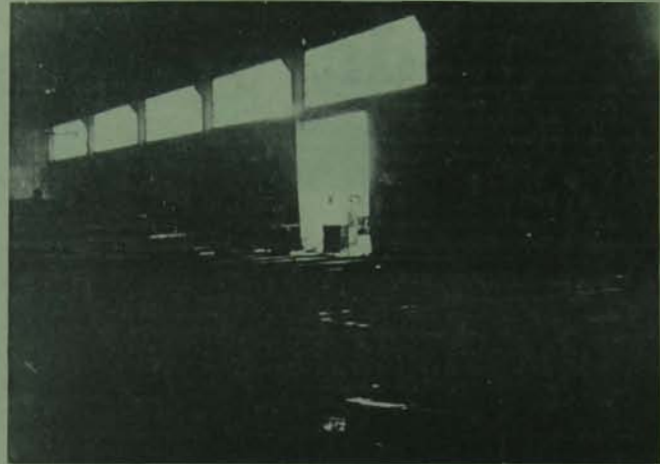
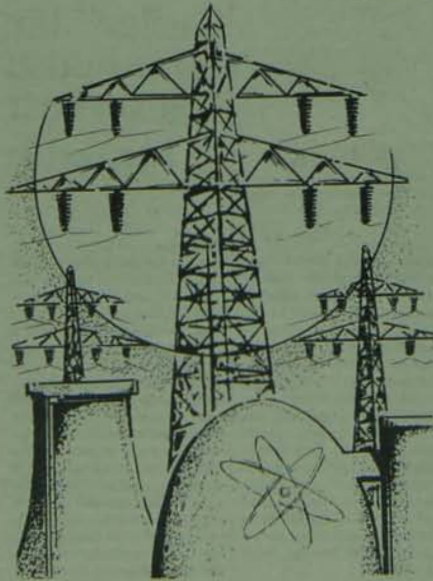
Özellikle 1970 yılından sonra petrolün ülke içi üretimindeki payı da giderek azalmış, yani bu temel enerji kaynağı daha az üretilebilir olmuştur.

Ülke İçi Petrol Üretimi

Yıllar	Üretim Miktarı Bin Ton
1970	3.542
1974	3.309
1975	3.095
1976	2.596
1978	2.653
1979 (ilk 10 ay)	2.383

Bu ise hem tüketimdeki artış hem de üretimdeki düşme nedeniyle sürekli olarak daha fazla petrol ithal etme anlamına gelmiştir. İthal edilen petrol için döviz gereklidir. İçinde bulunduğumuz yılın ilk on ayı, petrol ve ürünleri yönünden son yılların en sıkıntılı dönemi olmasına karşın, petrol ve ürünleri ithali için tüm ihracat gelirlerinin % 60'tan fazlasının harcanmasını gerektirmiştir. Oysa yeterli miktarda petrol ve ürününün ithali için tüm ihracat gelirleri de yetmemektedir. Yani 50 milyona yakın nüfusa sahip bir ülke için bir yıl boyunca sadece petrol ve ürünleri ithali için çalışıp didinse bile yeterli döviz kazanamayacaktır. Hastaların ilaçsızlıktan ölüp gitmeleri, fabrikaların kapanması, kömürlerin madenlerden soğuk konutlara nakledilememesi, elektriğin haberli habersiz günlük mesai saatinden daha uzun süreler için kesilmesi ve daha pek çok alışılacakmış gibi görünen ve insana yaşamayı zehir eden sıkıntının nedeni işte budur: bağımlılığın bu derecesiz işgal altındaki ülkelerde bile görülmemiştir.

Peki, çaresiz miyiz? Bunun kurtuluşu yok mudur? Kısa dönemde durumun daha da kötüleşmesini beklemek gerekiyor.

Enerji bunalımın faturasasını emekçiler ödüyor

Çünkü şimdiye kadar her hükümet, için çözümler hale gelmesi için elinden geleni yaptı ve yapıyor. CHP ağırlıklı hükümet döneminde Merkez Bankası ile TPAO arasındaki sürtüşmeler yüzünden 1979'un ilk 5 ayında bağlantısı olduğu halde alınamayan ham petrol yerine spot piyasadan 850 bin tonluk petrol ürünü satın alınmıştır. Spot piyasası, serbest petrol pazarı demek; tutturan, tutturabildiğine satıyor. Spot piyasasındaki fiyat, bağlantı sonucu alınan petrolün fiyatının hemen hemen iki misli. Bir böyle "gayri ciddi" nedenlerden kaynaklanan kayıplar var. Öte yandan enerji yatırımlarında sürekli gözlenen gecikmeler 1980 ve sonrası yıllarda Türkiye enerji açığının artık kapanamaz hale gelmesine sebep olacak boyutlara

ulaştı. Türkiye Elektrik Kurumu'nun 1972-1984 yılları arasındaki yatırım programının, bu oniki yıllık dönemin 8. yılının sonunda ancak yüzde 21'i gerçekleştirilebilmiştir. Türkiye Kömürleri İşletmesi enerji yatırımları programında gerçekleştirme oranı ise yüzde 27 dolaylarında kalmıştır. Türkiye Petrollerinin 1973-1983 arası yatırım programının gerçekleştirilen bölümü de yüzde 36'dır. Kamu kurumları arasında yatırım programını gerçekleştirilmemesi açısından başı çeken de Devlet Su İşleri Programlanmış yatırımlarının gerçekleştirme oranı yüzde 12.4.

Hükümetler bir yandan dışa bağımlı ham petrol ve ürünleri tüketimini teşvik edip artırırken, bir yandan da ülke içi kaynakların geliştirilmesini, kullanılabilirliklerinin ivedilikle sağlanması işini alabildiğince savsaklamışlar, savsaklıyorlar. 1979'da enerji sektöründe geçen yıla oranla yüzde 10 artış programlanmışken gerçekleştirme sadece yüzde 1.6. Ülkede kişi başına birincil enerji tüketim rakamları devamlı düşüş gösteriyor:

1977'de kişi başına 792 kg taşkömürü eşdeğeri tüketilirken, bu rakam

1978'de 780 kga ve

1979'da da 729 kga düşüyor. Bu arada Türkiye'de nüfusun yarısına yakın bir bölümünün henüz elektrik enerjisi ile yakından tanışmadığını unutmamak gerek. Nüfusumuzun yüzde 50'si evinde, gecekondusunda, çadırında, damında henüz elektrik düğmesini çeviremiyor. Kısa dönemde de çeviremeyecek.

Özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük ve kırsalı soğuk geçen şehirlerde ısınan konut ve çalışma yeri sayılacak kadar

azalmakta. Bu kış kar yağsa da yağmasa da memleketin büyük bir bölümü için "en soğuk kış" olacak. Petrol ürünleri yok, kömür hem yeterli kadar yok, hem de petROLSÜZÜKTEN, olan da kullanım yerine ulaştırılmıyor. Ama sıfır altı derecelerde ısınmadan yaşamak olanak dışı. Bugünlerde özellikle Ankara'nın koca koca yapılarının dal budak salmaya başladıkları kolayca gözlemlenir: bacası bile olmayan o modern (1), boydan boya camlı apartmanların ya camları kesilerek ya duvarları delinerek soba boruları uzanıyor dışarıya. Odun bulan odun sobası, kömür alabilen kömür sobasını kurmaktaki. Geriye kalanlar da elektrik enerjisi ısınmakta kullanıyorlar. Şimdilik. Şimdilik çünkü, yazın bile yeterli olmayan elektrik enerjisi, yetersiz konut tesisatlarının kaldıramayacağı yüklerde ısınmaya yöneltilince kesintilerin giderek artması kaçınılmaz olacak. Ancak elektrikli para ödeyerek elektrikle ısınmak, hele son zamlardan sonra herkesin kârı değil. Maaş ya da ücretinin tümünü elektrik faturasını karşılamaya ayırmak istemeyenler elektrikli "saatsiz" kullanma yollarını deniyorlar. "Elektrik hırsızlığı" sıkıyönetim suçları kapsamına alınmazsa, önlemek olası değil...

Durum gerçekten karanlık. Çıkış yolu yok gibi görünüyor, ama var. Tarihin hiç bir döneminde hiç bir toplum çözümlü olmayan sıkıntılara dışarı çıkmadı. Bizim ülkemizde de bu kuralın dışında değil. Çıkış yolunu ciddiyle merak edenler, çözümlü öğrenmeyi isteyenler Demokratikleşme için Plan 78'-82' adlı çalışmanın 630'dan 745'inci sayfaya kadar olan bölümünü okumalıdır. Orda çözüm, çok açık, sade ve kesin kanıtlarla sergileniyor.

Lenin'in 110. yılında O'nun yolunda

○ SBKP Merkez Komitesi'nin kararıyla tüm Parti örgütlerine ve tüm Sovyet halkına, Lenin'in 110. doğum yıldönümü olan 1980 yılının politik ve çalışma atılımı için yükseldiği, 25. Kongre hedeflerinin gerçekleştirilmesinin hızlandırıldığı bir jübile olarak kutlanması yönüyle verildi.

Tüm dünya ilerici insanlığı 1980 yılında uluslararası işçi sınıfının ve tüm ezilen halkların yüce önderi, çağdaş komünist hareketin kurucusu Vladimir İlyeç Lenin'in 110. doğum yılını kutlayacak. 24. nisan 1870'de dünyaya gelen Lenin'in kurduğu, işçi sınıfının ilk yeni tipte devrimci partisi SBKP'nin Merkez Komitesi önceki hafta açıklanan kararıyla, 1980 yılının tüm ülkede politik çalışmaya ve emek yapısına yeni bir atılım için kazanıldığını, Parti'nin 25. Kongre kararlarını uygulanması için çabaların yoğunlaştırıldığını, ideolojik ve eğitimsel faaliyetlerin yükseldiği bir jübile olarak kutlanması kararıyla birleştirdi.

SBKP MK'nin kararında 1980 Mart ve Nisan aylarında, "Lenin gibi komünistçe yaygınlık, çalışım ve savaşım" sloganı altında, MK'nin Kasım 1979 Plenum'undaki kararının ışığında Parti örgütlerinin görevlerini yerine getirmek için açık parti toplantılarının düzenleneceği bildirildi. Beş yıllık plan hedeflerini gerçekleştiren çalışma kolektiflerine ve emekçilere verilmek üzere bir "Lenin zeref diploması"nın

hazırlanacağı da açıklandı.

SBKP MK'nin kararında Lenin'in öğretisinin çağımız için taşıdığı büyük devrimci rolün kaynakları ayrılarak, "Lenin'in katkılarını olmadan bir marksizm ne vardır ne de olabilir. Leninizm günümüzün marksizmi, uluslararası işçi sınıfının bütünsel, tutarlı ve sürekli gelişen öğretileridir" denildi. Lenin'in insanlık tarihine en büyük katkısının, yeni tipte proletarya partisini yaratmak olduğu belirtilen kararda, SBKP'nin ve Sovyet halkının bütün zaferlerinin başlıca kaynağının, partinin ve halkın parçalanmaz birliği, komünistlerin en geniş emekçi halk kitleleriyle yakınlaşma ve kaynaşma ve onların emperyalist kahrmanlığı ve atılımı için hareket etme yeteneği olduğu vurgulandı.

SBKP MK'nin kararında daha sonra şöyle devam edildi: "Kağıtlarda Lenin'in bulunduğu uluslararası komünist hareket zamanının en etkin politik gücü haline dönüştü. Lenin'in geliştirdiği ideolojik-teorik, politik ve örgütsel ilkeler, bugün de işçi sınıfının devrimci partilerinin

faaliyetlerinin temelinde yatan maddi ve mücadelelerinde ve zafere ulaşmalarında onlara yol göstermektedir. SBKP, proletar emperyalizminin bayrağını gururla taşıyor ve uluslararası komünist ve işçi hareketinin birliğini ve tüm anti-emperyalist barışsever güçlerin eylem birliğini istiyor."

Çağdaş gelişmelerin, Lenin'in emperyalizmi kapitalist toplumun en yüksek aşaması olarak tanımlamasının doğruluğunu canlı biçimde kanıtladığı vurgulanan kararda daha sonra şöyle denildi: "Toplumsal yaşamın süreçlerini derin bir çözümlemeye geçiren SBKP ve kardeş partiler marksizm-leninizmi yaratıcı biçimde geliştirmektedirler. Son birkaç yılda marksizm-leninizmin hazinesi, yeni sosyo-ekonomik sistemin gelişmesini yöneten yasalara ve komünist toplumu kurmanın araçlarına ilişkin kararlarımız çok büyük ölçüde zenginleştirildi ve netleştirildi. Gelişmiş sosyalizme ilgili bir öğretilerle zenginleşti. Gelişmiş sosyalist toplumun kuruluşu sürecinde işçi sınıfı partisinin aynı zamanda tüm halkın öncüsü ve partisi haline geldiğine ve proletarya diktatörlüğü devletin tüm halkın devlete dönüşüne ilişkin sonuçların, ve Sovyet halkının yeni bir tarihsel birliktir olduğu düşünülmesi, öngörünün büyük teorik ve politik önemi vardır. SBKP'nin 23., 24. ve 25. Kongre kararları, Partinin Program belgeleri ve yoldaş Brejnev'e diğer parti liderlerinin yazıtlarıyla devrimci teoriye önem

Portekiz'de birbiri peşisıra yapılan genel ve yerel seçimlerde Portekiz Komünist Partisi'nin başı çektiği Halk Birliği İttifakı'nın (APU) önemli başarılar göstermesi, tüm ülkede yığın eylemlerini güçlendirdiği bir etki yarattı. Sosyalist Partisi'nin sağ politikasından yararlanan gerici güçlerin yeni ko-

nular elde etmesine karşın, Portekiz halkına devrimci-demokratik bir alternatif sunan APU'nun özellikleri sanayi merkezlerinde hızla güçlenmesi, işyerlerinde, tarım işletmelerinde emekçilerin birleşik eyleminin gelişmesine yardımcı oluyor.

lu katkılarla bulunulmuştur."

SSCB'nin dış politikasının proletar sosyalist emperyalizminin ve barış içinde birarada yaşamın ilkelerine dayandığı belirtilen kararda, militarist ve gerici çevrelerin yuymuşmaya karşı mücadeleyi yoğunlaştırdığı ve Çin yönetiminin politikasının da emperyalizmin doğrudan bir iştirakçisi olduğu vurgulandı. Burjuvazinin ve ideologlarının, her boydan oportünist ve revizyonistlerin marksizm-leninizmi çarpıtmaya, bilimsel sosyalizm teorisine o'nun sosyalist ülkelerdeki uygulanması arasındaki çelişkiler aramaya çalıştıklarına değinilen kararda, komünistlerin bu girişimleri karşı, saflarını uluslararası ölçüde sıkılaştırarak ve burjuva ideolojine, revizyonizme, dogmatizme ve milliyetçiliğe karşı durmadan savaşarak yarıttıklarını belirtildi.

SBKP MK'nin kararında, Parti'nin ve Komsovol'un gerek politik ve gerekse ekonomik eğitim çalışmalarında, eğitim kurumla-

rında ve tüm ideolojik ve eğitimsel çalışmalarında, Marks, Engels ve Lenin'in yapıtlarıyla SBKP'nin tarihsel deneyimin derinlemesine incelenmesine ağırlık verilmesi, Kararda ayrıca, Parti yaşamının Leninist ölçütlerinin ve Parti önderliği ilkelerinin aşamadan gözletildiği, Parti için demokrasinin, eleştiri ve eleştirinin tutarlı biçimde geliştiği, SBKP'nin her öyesi üzerine gültüde duran büyük görevlerin dağıtıldığı vurgulandı. SBKP'nin ve O'nun Merkez Komitesi'nin, Leninist devrimci, askerî ve çalışma geleceğinin bekçisi olduğu ve bunları durmadan yükselttiği belirtildi.

Kararın sonunda şöyle denildi: "SBKP Merkez Komitesi, komünistler, Komsovol üyeleri, ve tüm Sovyet halkını, Vladimir Lenin'in yıldönümü kutlamaları omuruna komünist için savaşta yeni başarılar kazanmaya ve Beşinci Beş Yıllık Plan'ın son yılını, Lenin'i tarzda istin bir başarı yılı yapmaya çağırır."

5 kitadan haberler

SBKP - JPK BİLDİRİSİNDE İKİ PARTİ ARASINDAKİ GÖRÜŞ AYRILIKLARININ GİDERİLDİĞİ AÇIKLANDI

Sovyetler Birliği'ne resmi bir ziyaret için giden Japonya Komünist Partisi heyetiyile SBKP temsilcileri arasında sürdüren görüşmeler sonuçlandı ve bir ortak bildiri yayımlandı. Heyetin başında bulunan JPK Genel Sekreteri Miyamoto da Japon televizyonunda yaptığı bir konuşmada, Sovyetler Birliği ile ilişkilerin geliştiğini belirtti. İki parti arasında yayınlanan ortak bildiri, JPK ile SBKP arasında 1960'lı yılların başında ortaya çıkmış olan görüş ayrılıklarının tümüyle giderildiği açıkladı. Ortak bildiri, her iki partinin ülkelerinin tashihî koşulları ve somut gerçekler gözönünde tutularak sosyalizm ve komünizmin kurulması için uygulanacak poli-

tikaları serbestçe saptama hakkı olduğu belirtildi.

KAMBOÇYA HALK CUMHURİYETİ'Nİ TANIYAN ÜLKELERİN SAYISI 31'E YÜKSELDİ

Kamboçya Halk Cumhuriyeti'nin tanyan ülkelerin sayısının bir yılda 31'e yükseldiği bildirildi. Emperyalist ülkelerin Kamboçya Halk Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda tanınması için yaptığı tüm girişimlere karşın, genç devletin 31 ülke tarafından tanınması diplomatik bir başarı olarak kabul ediliyor. 8 Ocak 1979 günü geri Çin yönetiminin desteğindeki katil Pol Pot rejiminin Kamboçya ulusal kurtuluş güçleri tarafından kurumsallaştırılması ile kurulan Kamboçya Halk Cumhuriyeti'nin ilk tanyan ülkeleri bildirildiği gibi Sovyetler Birliği ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti olmuştur. Bugün Kamboçya Halk Cumhuriyeti'nin tanyan ülkeleri arasında sosyalist toplu-

luk ülkeleri ile bazı bağlantısız ülkeler yer alıyor.

İRAN'DA DEVLET BAŞKANI VE PARLAMENTO SEÇİMLERİNİN 10-11 ŞUBAT TARİHLERİNDE YAPILACAK AÇIKLANDI

İran'da Devlet Başkanlığı ve Parlamento için 10-11 Şubat 1980 tarihlerinde seçim yapılacağı açıklandı. İran Devrim Konseyi'nin İçişleri Bakanı Rafsanjani'nin "Ramdan" gazetesine verdiği bir mülakatta 1980'de yapılacak önceden açıklanan seçimlerin kesin tarihleri belirtildi. İran İçişleri Bakanı, seçilecek olan İran İslam Cumhuriyeti Parlamento'sunun 270 üyeli olacağını ve parlamentonun en yüksek karar organı olacağını açıkladı. İran İçişleri Bakanı, seçilecek olan yeni parlamentonun yeni hükümeti mecmuyle İran Devrim Konseyi'nin görevinin son bulacağını ve bu konseyin kaldırılacağını bildirdi. İran'da yapılacak olan devlet başkanlığı ve parlamento seçimlerine yurt dışında bulunan İranlılar da katılacak.

ABD'de "Wilmingon"lu

On'lar"dan sonuncusu da serbest bırakıldı

Ben Chavis

ABD'de 18 Ocak 1972'de ırkçıların en güçlü bulundugu güney eyaletlerinden Kuzey Carolina'da bir bakkalı dükkanın ateşinde yitirdiği 11 kişiyle tutuklanan ve toplam 282 yıl hapis hüküm giyen dokuz siyah ve bir beyaz on ilerideki sonuncusu da önceki hafta serbest bırakıldı. "Wilmingon lu Onlar" olarak anılan 11 kişi Amerika'dan tutuklu bulunan son üyesi protestan papası Ben Chavis ve arkadaşlarının suçlandıkları kundaklama olayının, gerçekte Ku Klux Klan ve ulusal muhafızların ortaklaşa giriştiği bir provokasyon ürünü olduğu belirlenmiştir. Geçen yıl Kasım ayında olayın başına tanınmış ifadesini değiştirmiş üyesi olan Davina Federal Hükümet ile konuşmuştu. Ben Chavis'in de salınmasından sonra

şimdi davaya yeniden bakılması bekleniyor.

ABD'de 11 kişi zenci hareketinde de aktif militanlardan olan ABD KP Politik Büro Angela Davis, Chavis'in salınması üzerine verdiği bir demeçte, bunun önemli bir başarı olduğunu belirtti. Chavis'in, ırkçı ve politik baskıya karşı Ulusal İttifak hareketinin başındaki yerini alacağını ve ABD'deki tüm politik tutukluların serbest bırakılması için mücadeleyi sürdüreceğini belirtti.

Küba, devrimin 21. yılını kutluyor

Batı küresinde sosyalizmin kalesi

Küba devriminin üzerinden tam 21 yıl geçti. Fidel Castro'nun önderliğindeki devrimci güçler 1 Ocak 1959 günü Havana'ya girmişler ve Küba halkına kan kusturmuş, emperyalizmin kuklası diktatör Batista'nın egemenliğine son vermişlerdi. Şimdi bir mücadele sonunda gerçekleşen bu zafer, sadece Küba bir diktatörünün sonunu belirlemekle kalmamış, aynı zamanda Küba halkı ve ülkesinin önünde yeni ufuklar açmıştı. Devrimden sonra sosyalizm yolunda, sosyalist ülkeler topluluğunun kopmaz bir üyesi olarak ilerleyen Küba Cumhuriyeti, bu geçen yıllarda her geçen gün yeni kazanımlar elde ettiği gibi, dünyanın her yanındaki ulusal kurtuluş güçlerinin sağlam bir destekçi, güvenilir bir yandaki olmuştu.

Küba Cumhuriyeti 22. yılına sosyalizm yolunda birçok kazanımlar elde etmiş olarak giriyor. Küba devriminin zafere ulaştığı 1 Ocak 1959 günü, ülke tam anlamıyla ekonomik bir çöküntüye yaşıyordu. Genç Küba devletini bekleyen sorunların en başında, korkunç boyutlara varan enflasyon, yok etmek, sayıları resmi verileri göre 700 bini bulan işsizlik vardı. Bu arada yün sadece bir mevsimde çalışan mevsimlik işçilerin sayısı da 300 bini bulmaktaydı. Genç devletin, yeni bir Küba yaratacağına güvenebileceği en önemli kaynak ise, o gün de emperyalizm tarafından bir sömürü kaynağı olarak kullanılan şeker kamışı idi. Devrim öncesinde, Castro'nun da belirttiği gibi, Küba

"şeker dışalımını yapabilmek için dışarıya şeker satan" bir ülke durumundaydı. Ancak şeker kamışı üretimi Küba'da yapıyordu ve üstelik ülkenin en değerli geçim kaynağı idi. Devrimin görevi, bu geçim kaynağını yeterince, adil biçimde değerlendirmek Küba halkının yararına bir duruma getirmektir. Şeker, Küba'nın sosyalist yeniden kuruluş yolunda önemli bir anahtar olacaktı.

Genç Küba Cumhuriyeti'nin 21. yılında bu konuda elde ettiği başarıları bütün dünyaya bir örnek teşkil etmiştir. Ülkede bir yandan işsizliğin sayısı yıldıran yıla azalmış ve işsizlik tümüyle ortadan kaldırılmıştır. Tarım alanında uygulanan kooperatiflik ve kolektifleştirme hareketleri, büyük çoğunluğu tarımsal alanda çalışan Küba halkının yaşam düzeyini önemli ölçüde artırmıştır. Bugün Küba Cumhuriyeti eğitim, sağlık, işsizlik, pahalılık gibi toplumsal sorunların sosyalist bir plan uygulamasıyla çözüldüğü bir devlettir. Bu arada Devrim'den bu yana ülkede sanayi işletmelerinin ve kombinatların sayısında büyük bir artış görülmüştür. Ülkedeki ulusal gelir artışı da halkın günlük yaşamına yansımıştır.

Küba Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana en büyük başarı kazandığı alanlardan biri de dış politika olmuştur. Kuruluşundan bu yana bağlanmaz ülkeler hareketinin içinde yer alan Küba, sağlam ve tutarlı antiemperyalist dış politikasıyla

ABD, IRAN'A MUDAHALE GİRİŞİMLERİNİN HESABINI ULUSLARARASI MAHKEMELERDE VERMELİDİR

Iran'da ABD "casusluk merkezi"nin bir süre önce açığı çıkarılmasından sonra, İran'a karşı sürekli tehditler yönelten Amerika Birleşik Devletleri, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini "Iran'a ekonomik amborga uygulanması" istemiyle toplantıya çağırdı. Bir yandan İran'ın güneyindeki denizlere savaş gemileri göndererek bu ülkeyi silahlı tehdit altına almaya amaçlayan Amerikan emperyalizmi, diğer yandan da İran halkına karşı saldırıları için kendisine yeni yandaşlar arıyor. Batı Avrupa ve Japonya ile bu konuda da ilişki kurarak ABD, Güvenlik Konseyi'ne de kendi saldırıların amaçlarını anlatmak istiyor. Ancak Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri'nin bu oyunlarını bozdu ve ABD emperyalizminin İran'a yapmak istediği baskıyı kınamadı.

Ote yandan İran Devrim Konseyi yetkilileri, İran ile ABD arasındaki anlaşmazlıkların rehine sorunu olmadığını, ABD-İran ilişkilerinin uluslararası bir komisyonda ele alınarak Amerikan emperyalizminin casusluk faaliyetlerinin yargılanması gerektiğini söylediler. ABD emperyalizminin İran'a karşı savaş kışkırtıcı davranışları birçok ülke tarafından kınanıyor.

la bağlanmaz ülkelerin lideri konuşmuştu. Geçtiğimiz yıl içinde Küba başkenti Havana'da düzenlenen Bağlanmaz Ülkeler doruk konferansa, bunun bir göstergesi olmuştur.

Küba, 1959'dan bu yana uluslararası platformlarda Dünya Sosyalist ülkeler topluluğunun bir üyesi olarak, ulusal kurtuluş hareketlerinin destekleyicisi olmuştur. Afrika ülkeleri Angola, Mozambik ve Etiyopya'daki kurtuluş hareketleri arasında Küba büyük bir uluslararası dayanışma örneği vermiştir. Ülke bu arada zaman zaman emperyalizmin baskı ve tehditlerine uğramış, ancak ödün vermeden kararlı bir şekilde tutumunu bu baskılara karşı koymuştur. Sovyetler Birliği başta olmak üzere sosyalist ülkelerin kardeşçe dayanışması da Küba Cumhuriyeti'nin emperyalizmin saldırılarından koruyan önemli bir etmen olmuştur.

Küba, uluslararası ilişkilerinde ekonomik ve teknik işbirliğine de büyük önem vermiştir. Özellikle KEYK çerçevesinde sosyalist ülkelerle yapılan karşılıklı ekonomik ve teknik işbirliği Küba'nın sosyalist kuruluşuna büyük katkıda bulunmuştur.

Bugün 22. yılına giren Küba Cumhuriyeti sosyalist ülkeler topluluğunun en sağlam bir üyesi, bağlanmazlar hareketinin antiemperyalist kanadının en kararlı önderidir. Küba halkı, Devrim önderi Fidel Castro'nun önderliğinde, ülkede sosyalizmin kuruluşuna katkılarını olan Che Guevara gibi kahramanların unutulmadan güvenli olarak ülkede sosyalizmin tamamlanması ve komünizmin kurulması yolunda ilerletmektedir.

G eçtiğimiz ay içinde toplanan NATO Bakanlar Konseyi uzun süredir tartışılan bir konuyu karara bağladı ve Batı Avrupa'ya 600 orta menzilli Amerikan nükleer füzesinin yerleştirilmesini onayladı. Sovyetler Birliği'nin yaptığı tüm önerilere ve dünya barış güçlerinin protestolarına karşın alınan bu karar NATO'nun saldırı gücünün yüzünün ve idmin gerçek savaş kışkırtıcısı olduğunu açığı çıkarmasına yol açtı. Batı Avrupa'da NATO üyesi ülkeler de bu kararın onaylanarak özellikle Avrupa kıtasının geleceği konusunda büyük bir kumara girmiş oldular.

NATO'nun Noel'i

Batı Avrupa'da NATO ülkelerinin bu karara katılmalarının başlıca nedeni, ABD emperyalizminin bu konudaki ısrarı ve baskılarıdır. Sovyetler Birliği ile Varşova Paktı ülkelerinin Avrupa'daki güç dengesinde "orta menzilli füzele ve bombardıman uçaklarıyla" bozduğu yalınla dayanarak ortaya çıkan ABD emperyalizmi, SSCB'nin son zamanlarda yaptığı somut ve pratik "karşılıklı düşüncenin azaltılması, karşılıklı silah indirimi" gibi öneriler bir ölçüde Batı Avrupa'da devlet adamları arasında yankı buldukları halde, NATO Bakanlar Konseyi toplantısında istediği kararı aldırarak güçlükle çekmişti.

B urada Pentagon'u asıl hevedendiren, böylelikle nükleer savaş alanını mümkün olan en büyük ölçüde Avrupa kıtasıyla sınırlı tutmaktır. Avrupa üzerindeki nükleer orta menzilli füzelele Sovyetler'e karşı bir saldırıya girişilebilecek olan Washington, böylece karşı taraf kitalarına füzelele baskılarına olanağı bulamadık büyük tahribata yol açma olanağına sahip olacaktır. Avrupa'da çıkarılacak bir nükleer savaş yine Avrupa'da bir "yerel nükleer savaş" boyutunda tutmak, savaşı ABD topraklarına uçtırmadan kendi hedeflerine ulaşarak ABD emperyalizmine çok cazip geliyordu.

Washington, Avrupa'daki NATO ülkelerine bu planlarını dikte ettirirken, Avrupa'da sadece NATO ülkeleri ve saldırı hedefi olan Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkeler için değil, tüm Avrupa ülkeleri için çok tehlikeli bir durum ortaya çıkmıştır. ABD'nin Avrupa'da NATO müttefikleri tüm kuşullarda Amerikan stratejik silahlarının savaş alanları ve kaçınılmaz karşı nükleer darbelerin hedefleri haline dönüşmektedir. Avrupa kıtası ile sınırlı bir yerel nükleer savaş bile Avrupa'da korkunç sonuçlar yaratabilecektir. ABD'nin Avrupa'da işbirlikçileri kendi ülkelerini böylece bir tehlikenin içine atmışlardır.

A ncak bu konuda henüz "herşey bitmiş" değildir. NATO militanistleri tarafından kabul edilmiş olan bu karar, bu ülkelerin parlamentolarında da onaylanmak zorundadır. Bu noktada, özellikle NATO ülkelerindeki barış güçlerine büyük görevler düşmektedir. Bu görevlerin en başında, NATO ülkelerinin parlamentolarının NATO Bakanlar Konseyi'nin "ateşle oynayan" bu kararını onaylamamaları, sağlamlaştıran işbirliği kapsamı bir mücadele vermesi gerekmektedir. Bu mücadelelerin kazanılması barış için büyük bir kazanım olacaktır.

Dünya barış güçlerinin sürdürceklere bir mücadelelini yansın, askeri yunuşına ve silahlanma için bir Avrupa Genel Konferansa'nın toplanarak karşılıklı silah indirimi ve silahlanma yarışının durdurulmasına çözüm yolları aranması, NATO tarafından son aylarda yamulan kışkırtıcı bir ölçüde de olsa yunuşatabilecek bir yol olacaktır. Dünyadaki tüm barış güçlerinin bu konuda dayatılacak NATO planlarını boşa çıkarma mücadelesinin içindedir. Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkeler böyle bir konferansa hazır olduklarını çoktan ifade etmişlerdir.

• nail serkoğlu

Zimbabve'de zafer Yurtsever Cephe'nin olacak

Zimbabve'de (Rodezya) ırkçı yönetim ile Yurtsever Cephe arasında uzun yıllardan beri süren mücadele yeni bir aşamaya ulaştı. Zimbabve Yurtsever Cephesi ile ırkçı yönetim arasında imzalanan ateşkes anlaşmasından sonra, Yurtsever Cephe'nin gelecek yıl yapılacak olan seçimlere katılabileceği açıklandı. Bu arada BM Güvenlik Konseyi de Rodezya'ya uygulanmakta olan yaptırımları kaldırdı. Güvenlik Konseyi üyesi Sovyetler Birliği ve Çekoslovakya, Rodezya ırkçı yönetimi ile Zimbabve Yurtsever Cephesi arasındaki ateşkes anlaşmasının kapsamını yeterli bulmadıkları için oylamada çekimser oy kullandılar. Zimbabve Yurtsever Cephesi'nin ateşkes anlaşmasını adil bulmadığını açıklamasının, SSCB ile Çekoslovakya'nın bu tutumuna yol açtığı belirtildi.

Ote yandan Zimbabve Yurtsever Cephesi'nin elde etmiş olduğu bu yeni kazanımdan sonra emperyalizmin uşağı ırkçı-gereci güçlerin saldırıları da yofunlaştı. Londra'da Yurtsever Cephe'nin liderlerinden Nkomo'ya bir suikast girişimi yapılarak, Rodezya'daki ırkçı rejime bağlı güçler sık sık imzalanan ateşkesi bozarak saldırılar bulunuyorlar. Bu arada seçimleri Yurtsever Cephe'nin kazanması halinde, ırkçı Güney Afrika'nın Rodezya'daki ırkçılarla birlikte müdahale hazırlığı yaptığı bildirildi.

Josef Stalin, 21 Aralık 1879'da doğdu. Stalin'in doğduğu günden bu yana yüz yıl, ölümünün üstünden ise çeyrek yüzyıldan fazla zaman geçti.

Stalin hakkında yazmak kolay değil. Tarihimiz, Stalin adına başlıdır: Beş yıl plan inşaatlarında SSCB, faşizme mücadelede Sovyet halkı, savaşın sonra halk ekonomisinin yeniden kurulması ve daha sonraki ilerlemeler...

Bunlar, başın ve zaferlere dolu kahramanlık yıllarıydı. Bu yıllar, yeni bir dünya kuran sosyalist öncülerin şanlı dönemi olarak anımsanıyor.

Bunlar aynı zamanda yokluklarla, fedakârlıklarla ve hatalarla dolu zor yıllardı. Elem duygulan hâlâ bizimle birlikte.

İnsanlar "Vatan İçin, Stalin İçin!" diye haykırarak hücumla geçtiler. Gösteriş yapıldı. Yanlarında kamermanlar vardı. Öyle hissettir. Ona sınırsız şekilde güveniyorlardı. O dönemde trajik özellikli buydu: Ama bu, kahramanca bir trajik özellikti.

Bazıları ise Stalin'in onayıyla yapılan haksız baskılardan zarar gördüler.

Savaş yıllarında Birleşik Devletler'in Moskova Büyükelçisi olan Averell Harriman, anılarında bir devlet adamı olarak Stalin'e büyük değer veriyor. Harriman, Stalin'le yaptığı görüşmelere dayanarak bu sonuca varıyor ve kendisinin şahsen onun karakterinin olumsuz özellikleriyle karşılaşmadığını sözlerine ekliyor. Stalin'le Tahranda, Yalta'da, Potsdam'da karşılaşan batılı liderler, bir devlet adamı olarak onun hakkında en değerli düşüncelere sahiptiler.

O yılların genel bilançosu kesindir: Sovyetler Birliği, tarihsel sürecin tüm akışına, ayrıca ve özellikle ülkelerin ve halkların sosyalist temellere dayanarak yavaş yavaş eski toplumdaki yeni topluma geçişine etkiye bulunmuş ve bulunmakta olan çok büyük bir sosyalist devlet olmuştur. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşunda kazanılan tartışmaz başarılar, Sovyet insanlarının ve yabancı gözlemcilerin nazarında Stalin adına başlıdır.

Aynı dönem içinde Stalin'in putlaştırılması Sovyet toplumunun gelişme yolunda bir engel haline dönmüştü. Stalin yanlışlara ve hatalara göz yumdu. Özellikle 1937 yılında, sosyalizm mevzilerinin güclemesi ölümsüz ülkedeki sınıf mücadelesinin daha da şiddetleneceğini açıkladı ve bu sayı kitleler baskılar için temel oluşturdular.

Bütün bunlar, ülkemizin yaşantısında bir geçiş aşamasıydı. Ama batıda, özellikle şimdi, Stalin'in yüzüncü doğum yıldönümünün yaklaştığı şu günlerde "ödenmiş bir bedel" sorunu, o dönemin aşırılıklarının kurallı ya da rantsız karakteri sorunu, bu aşırılıkların yinelenmesine karşı günceller, özel etmenlerin tarihteki rolü sorunları bu ortaya atılmaya devam ediyor. Geçmişin samimî biçimde aranması genellikle bunun arında değildi. Bu sorunlar sadece kesme tarihsel merakla, söze Sovyet insanlarına duyulan insancıl kaygıyla ya da yeni bir disiplin olan "psikotarih" merakıyla açıklamak mümkündür. Bu onda okuy antisyövet bir politikadır.

Batı'da Stalin'in yüzüncü doğum yıldönümünü sadece onun mirasını olumsuz kısmına dikkat çekmekle kalmayıp aynı zamanda zamani çarpıtarak, yani ne olmuşsa öyle kalmış, ya da Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmi gözden düşürmek için yeterince çok şey kalmış, ya da olup bitenlerin kaynağı Sovyet düzeni yapısından, Leninizm ideolojisiyle ilgili hiçbir yetenek olmadığının ilgisiz iddiasını, kastı önyargılığını ve tarihsel nesnellik üzerine iddialardan açıkça vazgeçilmesinin tipik bir örneği olarak göstermek mümkündür. Pipes'in bu düşüncesini aktaran İngiliz tarihçi Ian Grey, bu yıl çıkan "Tarihsel Bir Kişilik Olarak Stalin" adlı kitabında şu yorumu yapıyor: "Bu ve benzeri düşünceler benim görüşüme göre, yazarlarının otoritesini sarsacak kadar gerçeklerle çelişkiye düşüyor, ama bunlar Batı'da onun hakkında yazılmış pek çok şey için tipiktir. Batılı bilim adamları Stalin hakkında tartışmaz yazmayı ya hemen hemen kasten reddettiler ya da yazmadılar."

Hayatının yapıtı olan 14 ciltlik Sovyetler Birliği Tarih'i'nin geçencilerde tamamlanan İngiliz tarihçisi E.Karr, yazın "1917-1929 Lenin'den Stalin'e Rus Devrimi" çalışmasını yayınladı. E.Karr, Stalin temasından antisyövet amaçlarla yararlanma denemelerinin değerlendirilmesini yapıyor. İngiliz tarihçi, simdi söcuvarın "Ekim Devrimi'nin başlanılan gözlerini kapadıklarını ve sadece günahlan gördüklerini" yazıyor ve şöyle diyor: "Ancak antisyövet histeri korunda solcular katliyanada da yeterince ses vardır. Bu, meselelerin trajik durumudur. Zamanla Sovyetler Birliği'ne karşı aklın böyle histerik biçimde ayak-

Sosyalizm için dövüşen bir önder STALIN

SBKP'nin ve Sovyet halkının önderi, dünyanın ilk sosyalist ülkesinin inşasının etkin önderi, faşist orduların istilasına karşı anayurdu savunma savaşının büyük yöneticisi Josef Stalin'in 100. doğum yıldönümü bütün dünyada kutlanıyor. 21 Aralık 1879'da doğan J.Stalin'in 100. doğum yıldönümü Sovyetler Birliği'nde de kutlanıyor. SSCB'de Parti Merkez Komitesi ve çeşitli yayın organları, Stalin'in önderliği ve dönemi üzerine çeşitli değerlendirmeler yapıyorlar. Bu önemli yıldönümünü kutlamak için, APN yurumcusu G.Gerasimov'un yaptığı değerlendirmeyi özet ederek yayınlıyoruz.

lanmasından kurtulacağımızı umut ederim."

İngiliz "sovyetologu" Ronald Hingly ("Josef Stalin: İnsan ve Efsane") ve Amerikalı "sovyetolog", Harvard Üniversitesi'nden Adam Ullam ("Stalin ve Dönemi") tarafından yazılan ve batıda yayınlanan Stalin'in politik biyografileri buna örnek olabilir. Yazarın "psikotarih" in olanaklarını abartsa bile Princeton Üniversitesi profesörü Robert Taker'in üç ciltlik daha iyi niyetli incelemesinde biraz daha ayrı şekilde anmak gerekir.

Bu günlerde "Sovyet niyetlerinin" değerlendirilmesinde uzman sayılan Harvard Üniversitesi profesörü Richard Pipes'in sözde "Stalin'de devlet yöneticiliği için hiçbir yetenek olmadığının" ilgisiz iddiasını, kastı önyargılığını ve tarihsel nesnellik üzerine iddialardan açıkça vazgeçilmesinin tipik bir örneği olarak göstermek mümkündür. Pipes'in bu düşüncesini aktaran İngiliz tarihçi Ian Grey, bu yıl çıkan "Tarihsel Bir Kişilik Olarak Stalin" adlı kitabında şu yorumu yapıyor: "Bu ve benzeri düşünceler benim görüşüme göre, yazarlarının otoritesini sarsacak kadar gerçeklerle çelişkiye düşüyor, ama bunlar Batı'da onun hakkında yazılmış pek çok şey için tipiktir. Batılı bilim adamları Stalin hakkında tartışmaz yazmayı ya hemen hemen kasten reddettiler ya da yazmadılar."

Amaçları, sosyalist perspektife Stalin'in gölgesini düşürerek ve onun Lenin'den de, Marks'tan da koptuğunu "kanıtlamak" kitleleri sosyalist perspektiften uzaklaştırmaktır.

Ashında kişiye tapma Lenin'e de, Marks'a da yabancısıdır, tıpkı onların öğretisine olduğu gibi. Bunu doğrulamak için pek çok ahvı yapılabılır, keza kendilerini tanyanları kişisel alçakgönüllülikleriyle etkileyen Marks ve Lenin'in yaşamaları da örnek gösterilebilir.

Eğer neden, Marksizm Leninizm'de değüşe nerededir?

Yanıt tek anlamı değildir; çünkü olup bitenlerin nedenini nesnel ve özel etmenlerin birbiriyle örülmesinde aramak gerekir.

Önce nesnel etmenler. Sovyetler Birliği'nin kuruluş yıllarını anımsayalım. Onun sınıf düşmanları, 14 devletin başsızlığı uğrayan askeri müdahalesinden ve ülke içindeki bozgundan sonra özel mülkiyeti kaldırma cesaretini gösteren yönetime kin beslemeye devam ettiler ve yeni "haç seferleri" hazırladılar. "Berlin-Roma-Tokyo" mihreri, Almanya'dan gelen faşist tehdit, Hitler'in kolektif güvenliğe yönelik Sovyet çağrılarını duymazlıktan gelen Batı ülkeleri tarafından yatıştırılması. Ülke içinde halk ekonomisinin sosyalist temelleri üzerinde yeniden kurulması konusunda yapılan köklü reformlar için dışardaki fon bu kışkıldıydı. Daha sonra ise savaş ve ardından soğuk savaş. Durum yönetimin merkezleştirilmesini, disiplini, demokrasinin bir parça kısıtlanmasını, korku düşman karşısında dayanışmayı gerektiriyordu.

Bütün bu yıllarda Stalin devlet çarkının başında bulunuyordu. Tarihsel öneme sahip sorunların çözümlendiği ve bazı yönlerde de çözümlenmiş oldu.

bu bir dönemde en yüksek parti ve devlet makamlarında bulunan bir insanın yaptığı olumlu katkıyı yadsamak olanak-

sızdır. Bu arada Stalin'in Batılı biyografistlerin bile, Sidney Hook'un bir eleştirisinde yazdığı gibi, "komünist partisi ve özellikle Ekim Devrimi'nin başlanılan olan Lenin'in katkısı olmasaydı Stalin'in elde ettiklerine erişemeyebileceğini açıkça gösteriyorlar".

Ancak bütün yararlıklar — bu artık derin bir hatıradır — özellikle Stalin'e atfedilmiştir, tüm zaferler yanlış olarak onun adına bağlanmaya başlanmıştır.

Bir dizi özel etmen son derecede olumsuz bir rol oynamıştır. Vladimir İ. Lenin, 1922 yılının sonunda, partinin 13. olağan kongresine gönderdiği mektupta bu hususa dikkati çekiyordu. Lenin bir kehanet gibi görünün şu endişeyi belirtiyordu:

"Genel Sekreterlik yapan Stalin yol-das sınırsız bir egemenliği elinde topladı ve ben onun bu egemenliği her zaman yeterince dikkatli şekilde kullanıp kullanmayacağını emin değilim."

Stalin, gerçekten yıllarca eleştiri dışı kaldı, onun kuşkuculuğu ise yasalardan çığnırmesini için elverişli bir zemin yarattı. Teorik hatalara, volanlarist eylemlere ve politik yanlışlara izin verdi.

Sovyet insanları Stalin'i aynı zamanda her zaman SSCB'nin savunulmasından yana, sosyalizm davası için dövüşen bir insan olarak tanıdılar. Ancak bu mücadelede o, doğru olmayan yöntemlerden de çekinmedi. İnsanlığın ezeli sorunu olan amaç-araç ilişkisi sorununu zaman zaman yanlış çözümlü.

1956 yılında kabul edilmiş olan "kişiyi tapmanın ve bunun sonuçlarının önlenmesine" ilişkin SBKP MK kararname, olup bitenleri açıklayarak, amaçla haklı göstermek Stalin'in putlaştırılmasının Sovyet toplumuna zarar vermesine rağmen toplumsal düzenimizin yapısını değiştiremediğini ve değiştirmedeğini belirtiyor. Söz konusu olan artık geçmişte kalmış bulunan tarihsel koşullarda raslantıların bir araya gelmesidir. Bu tarihsel bir sorundur, bugünün sorunu değildir. Batı'da ise bu yıldönümünden sahte güncel bir konuşma için yararlanmaya yelteniyorlar. Örneğin "New York Times" gazetesinde "International Herald Tribune" bir yıl önce Stalin'in 99. doğum yıldönümünde aşağıdaki başlıkla birer makale yayınladılar: "Stalin, Sovyet Duvannın Ardındaki Zehirli Köklük Mirası". Yüzüncü yıldönüm için de benzeri çarpıtmalar devreye sokuldu.

Hayır, Stalin'in mirasının bu bölümü atılmış durumdur. Acı da olsa, eleştirinin geçici zorluklar yaratacağını, düşmanların bu özeleştirden, onu tümüyle komünist hareket karşı kullanarak kötü niyetli haydalanacaklarını önceden bilmek zor da olsa partimiz terçeği söyledi.

Gördüğümüz gibi, cadıların toplantısı günümüze kadar uzadı. Ama özeleştirden bir girişimde bulunan parti, benzeri olayların tekrarlanmaması için sağlam güncellerin yaratılması olanağında hareket etti.

O zamandan bu yana geçen yıllarda parti, kişiyi tapmanın sonuçlarının ortadan kaldırılmasıyla ilgili büyük bir çabasına yaptı. Ülkemizde Sovyet demokrasisinin gelişmesi ve sosyalist yasalardan sıkı sıkıya gözetilmesi için çok sayıda önlemler alındı. Sovyet insanlarına yurttaşlık hakkı ve özgürlüklerini garanti eden yeni Anayasa kabul edildi ve yürürlüğe girdi. Anayasa meclisinin tartışılması sırasında Leonid Brejnev, önceki Anayasa'nın 1936'da kabul edilmesinden sonraki çeşitli yılların, "yasa dışı baskılarla, sosyalist demokrasi ilkelerinin, parti ve devlet yaşamının Leninist normlarının çığnırmesyle geçtiğini, bunun anayasa ilkelerine aykırı olarak yapıldığını, partinin bu uygulamaları kesinlikle kınadığını ve bunun hiçbir zaman yinelenmemesi gerektiğini" belirtti. Arkah yavaş yapılan son SSCB Yüksek Sovyet toplantı döneminde Sovyet demokrasisinin daha da geliştirilmesi SSCB Yüksek Mahkemesi'ne, avukatlığı, SSCB Savcılığına, SSCB'de halk denetimine ilişkin yasalar kabul edildi.

Kadrolara özenli ve saygılı davranış atmosferi parti içinde ve ülkede yerleşti. Son 25. SBKP Kongresi'nde bunu Leonid Brejnev de belirtti.

Tarihin bir sayfası daha çevrildi.

İstiridye gibi olmamak

Geçenlerde, kendine özgü müzik uğraşısı içinde olan bir küçük burjuva sanatçının, yakın arkadaşlarıyla aralarında geçen bir konuşmaya tanık oldum. İstemeyerek. Ancak istemeyerek de olsa, tanık olduğum sözler bir gerçekliğin de yansımasıydı. Bu gerçeklikte, son zamanların kültür ve sanat etkinliklerinde yavaş yavaş belirmeye başlayan bir "kaçış"ın nedenini de görmek olası. Konuşma şöyleydi: "Niye adam gibi birşey yapmıyorsun?" diye soruyordu müziğe arkadaş, "adam gibi"liğin çerçevesini belirlemeden. O da: "Ne yani, Ahmet Arif'i mi söylemeni istiyorsun? Sokaklarda, her gün 4-5 insan vuruluyor. Kurşunlanıyor mı istiyorsun?" diyor. Daha sonra ünlü bir tiyatro oyuncusuna - ki o oyuncu, Yılmaz Güney'in "Arkadaş" filminde hasretlerden birini oynadıysa: "Salt Fahiş senarist düzenliyoruz. Bu da yetiyor" diye belirlip kendi çıkış yolunu açıklıyor.

Sokaklarda her gün en az 4-5 kişi vuruluyor. Doğru. Vurulan bu 4-5 kişiden bazıları, günlük politikanın uzatık da olabiliyor kimi kez. İşte Cavab. Evet. Ak saçları, tutarı bilim adamı kişiliğiyle, başına geleceklere habersiz güpegündüz gitti. Yaman sananın bir başkasına olmanın yanı sıra düşünmek bile ters. Artık, tahminlerin doğru çıkıp çıkmadığı bile tartışılır oldu. Olağan-üstü ölüm. Günde en az 4-5 kişi öldürülüyor. Bugün, onlardan biri olma riski kurtuldu. Bu gün uzamış gecici ölüm. Ama nereye kadar böyle bu?

Şişli'deki Ümit Tiyatrosu "Kapalı Garaj" yapıldığı gerekçesiyle kapatılmıştı. Pek yankısı da olmamıştı o dönem. Tiyatro grupları için oynayacak yer sorununu genel bir sorun olmasına karşın, için ideolojik-politik yönü ve önemine de kimse tarafından dokunulmadı. "Sabotaj Oyunu" ve "Kerem Gibi" adlı politik içerikli oyunlar sergileniyordu bu salonda. Yerinden edilen, salonuz bırakılan Dostlar Tiyatrosu bile o kadar "Kayıtlı Abone" olmasına karşın tepki gösteremedi.

Burjuvazinin sisteminin saldırısına gerek yaşam içinde, gerekse kültür ve sanat etkinliklerine karşı sürekli geliyor. Dönemin ayakta kalan tek ve tutarlı topluluğu olan Dostlar Tiyatrosu, yersizlikten dağıldı. Bugün yok. Ümit Tiyatrosu da o zaman söylenildiği gibi garaj marağı olmadı. Amacın salt salonu garaj yapmak olmadı da sergilenen oyunların niteliğinden zaten ortaya çıkmıyor muydu? Demek ki başarılı oldu.

Dostlar, salonları çıkartıldıktan sonra bir süre, çeşitli yerlerde çalışmalarını sürdürdü. Ancak yukarıda da değindiğimiz gibi, sonunda dağılmak zorunda kaldı. Bu durum doğal olarak Türkiye tiyatrosunun geleceğini etkiledi, etkileyecek de. Dostların salonlarından çıkartılmasında o sarsılacak çalışmaya yeniden başlayan tiyatro okulu da dağıldı. Ayakta kalan sanırım bir tek HASAD var.

Bu gün Ümit Tiyatrosu'nun salonu, toplumun bilincini geride bıraktığı, sululuğu varan "Gülmece" türünden oyunlar sergilenen iki topluluk tarafından paylaşıyor. Sanatçıların çevirdikleri filmi de tescilli Mete İnelci, Aydemir Akbaş, yeniden "Tiyat-

A. HAŞİM AKMAN

ro" yapıyorlar. Bir de "Miyat-ro" var. Hem de oynayacak yer sorunuyla da karşılaşmadan. "Gülmece" türünden oyunlar sergiliyorlar. Su surlarda Atatürk Kültür Merkezi'nde sergilenen Brecht'in Artura U'isini de "Kürk Mantolu Madonna"lar izliyorlar. Devlet Opera ve Balesi'ne atanan başlat genel müdür Nazım'ın Bir Aşk Masalı (Ferhad ile Şirin) adlı baleini de yasakladı.

Yazının başından beri anlatmak istediğimiz şu: Burjuvazi, sınıf mücadelesinin önünü kesmek, ya da yolundan sapmak için "terör" ilk arada olmak üzere, çeşitli yöntemleri pervasızca kullanmaktan geri durmuyor. Bu arada, kitlelerin politikleşmesinde önemli işlevler görebilen kültür ve sanat etkinliklerini de kontrol edebilmek, öldürilemediği kadar baskılamak da öteden beri gündeminden çıkartmadığı bir konu durumunda. Bu düşüncenin bir parçası olarak politik nitelikli oyunlara, oyuncu, yönetmen ve topluluklara konan yasak halen yürürlükte. Son CHP ağırlichi dönemde bu yasak, devlet bakiği kültür kurumlarında çalıtılmaya uğratılıyordu. Ne var ki son olarak Ferhad ile Şirin'in programdan kaldırılması bu

mücadelede karşılaşılabilecek engellemelerin bir başlangıcı sayılabilir. Bundan sonraki uygulamalara karşı geliştirilecek tavır, bu açıdan önemli.

Faşist terörün hergün aramızdan bir kaç kişiyi birden aldığı, yarının dünden, bu günden k'iti olduğu/olacağı günler yaşamaktayız. Yaşayacağız. Burjuvazi, hergün artan bir istekle daha da çok sasmamızı, bize sunduklarıyla yetinmemizi istiyor. Orhan Veli'nin bir şiiri var. Şöyle der:

Sizin için, insan kardeşlerim
Herşey sizin için,
Gece de sizin için, gündüz de;

Alınlardan akan ter,
Cephelede harcanan kurşun
Sizin için mezarlar, mezar

taşları,
Hapishaneler, kelepçeler, idam
cezaları;

Sizin için, her şey sizin için.

Burjuva toplumda varolan gerçekliğin yansıması: İnsanın düzen ve düzenin sonuçlarıyla karşı karşıya kalması sergilenen bir şiir. Evet. Burjuvazi, zulüm sürgün ve mahpuslukların aynası, hergün en az 4-5 ölüm sunuyor. Her hareketin ardından "Yan sra sende" halatı duyulur gibi. Ya bazı "Seans"larla yetinip

Yazarlara can güvenliği!

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Aziz Nesin geçen hafta İstanbul'da düzenlediği bir basın toplantısında, faşist saldırıların son zamanlarda gittikçe yoğunlaştığını dikkat çekti ve bazı sendika üyelerinin sürekli olarak faşistler tarafından öldürüldüğünü söyledi. Aziz Nesin başta TYS'nin ikinci başkanı Demirtaş Ceyhan olmak üzere en az onbeş sendika üyesinin ölümüne tehdit edildiğini söyledi. Nesin, sendika üyelerinden Uğur Mumcu ve Halit Çelenk ile üniversite öğretim üyesi Gencay Gürsoy ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek'in de tehdit edildiklerini aralarında olduğunu söyledi. Aziz Nesin, bugün çok sayıda yurttanş aynı tehdit altında olduğunu kaydederek: "Uyarılması, artık aymalan gerekenleri uyarıyoruz. Bu gidip sonu faşizmdir... Hiç kimse 'faşizmden bane ne! Bana dokunmayan yılan bin yaşasın!' dememelidir. Çünkü emelde sonunda o yılan herkeste dokunacaktır." dedi. Aziz Nesin, bugün en tredi sorunun demokratik hak ve özgürlüklerin korunması olduğunu belirtirken bu konuda tüm ilericilerin birlikt olmalarını istedi.

kendi kendini tatmin edeceksin, ya direneceksin. Ya tek başına 'tevekkül' içinde bekleyecek, ya da olman gereken safta, Nazım'ın da dediği gibi 'bizimki-

lerin saft'nda olacaksın. Yoksa bu gün seni yaşamakla ödüldiren bu kaçış, yarı tabutunu kaldıracak; o dört kişiyi de ortadan kaldıracak.

GÜNDÜZ MUTLUAY

Maden filminin yönetmeni Yavuz Özkan'ın yönettiği ve senaryosunu Mahmut Tali Ongörenle birlikte yazdığı Demir Yol "Fırtına İnsanları" filmi geçen hafta özel bir gösteride, "sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve sinema temsilcileriyle, üniversite öğretim üyeleri ve basına" sunuldu.

Demir Yol, ilk gösteriden hemen sonra tartışılmaya başlandı. Bundan sonra daha geniş çevrelerde, kitleler arasında tartışılacak. Gerçekten tartışmaya değer bir film olduğu için tartışılacak. Bu tartışma mutlaka filmin kendisini aşan boyutlara ulaşacak. Özellikle sosyalistler ve sosyalist kültür-sanat adamları arasında enine boyuna tartışılacak.

De. r. Yol, ilk çıkışta sürdürülen demiryolu işçilerinin grevi eklenmiş olurdu. Üç ayrı kesitte birleşmiş terörizmi, emperyalizm ve büyük burjuvaziyi, bir de anıf alama öslemineki küçük burjuvaziyi ele alıyor. Demiryolu işçilerinin grevi ile, işçi sınıfı ile ilişkisini kurarak burjuvaziyi saldırıyor, göçsüzün çıkmasını sergiliyor ve eleştiriyor, küçük burjuvazinin kapitalist toplumun ilk temel sınıfı burjuvazi ile proletaryaya arasındaki yerini belirliyor.

Filmin sinema sanatının bir ürünü olarak, bu açıdan tartışılması bu yazının amacı değil. Kamuzca filmin yaratacağı tartışma da bu boyutu aşacak.

Önce yönetmen Yavuz Öz-

DEMİRYOL

"Fırtına insanları"

ÜZERİNE

kan'ın ilk filmi "Maden"i hatırlayalım. Ödüller alan ve geniş beğeni kazanan bu film, sınıf mücadelesinin bir alanını çarpıcı bir gerçeklikle ortaya koyuyordu. Ama yalnızca bir alanını ortaya koyuyordu: işçi sınıfının sendikal mücadelesi, ekonomik-demokratik mücadele. Maden'de politik mücadele yoktu. En kötüsünden, sapan bir sendika ve patrona karşı mücadele eden maden işçileri vardı.

Daha önce doğrudan işçi sınıfını konu alan bu film yapıldı ülkemizde. Bunların en iyilerinden biri, bir büyük sinema ustasının, Lütfi Akad'ın Diyet'i idi. O da bir fabrikadaki sendikalaşma mücadelesini veriyordu. Sinemada ilerici yönetmenlerin bugüne kadar yaptıkları filmlerin en iyileri dahil tümü, sınıf mücadelesinin politik mücadeleye boyutuna illemediler. Sürsürden burasından kaçışmalar, değinmeler oldu ençok.

Yavuz Özkan'ın Demir Yol'u bu açıdan önemli. Politik sinemaya yeni bir boyut getirmeye çalışıyor. Bu alanda, bu açıklıkta ilk deneme olmasının getirdiği güçlükleri taşıyarak sesini yükseltiyor. İşçi sınıfının en etkili mü-

cadele araçlarından birinin, grevin çerçevesinde sınıf mücadelesinin daha ilki hoyutlarını gündeme getiriyor.

Diğer sanat dallarına göre, kapitalist pazar koşullarına daha başgını olan sinemamız, burjuva toplum düzenine doğrudan başkaldırması daha zor. Bu nedenle de diğer sanat dallarından daha az politik oldu Türkiye'de sinema alanındaki ilerici çalışmalar. Büyük burjuvazinin yumsak olduğu alanlarda çalışmalar yapıldı. Sendikalaşma çalışmalarını ele alndığı filmler bunun en açık örnekleri. Bugün Türkiye'de siyasi iktidar, devlet aygıtını denetiminde tutan tekelci büyük burjuvazinin programı ile çelişen, bu planda burjuva ideolojisine cepheiden saldırıan sanat ürünleri büyük bir birikim yaratabilmiş değildi. Sinemada ise bu yok denilecek kadar az.

Demir Yol, göçsüzme de onun özünde burjuva ideolojisi olduğunun bilinciyle ve karardığıyla yaklaşıyor. En zayıf yerinden yakalayıp yere vuruyor. Burjuvazinin kokuşmuş ahlakını da bir kez olarak ele alıyor, apaçık sergiliyor. Herşey son derece yalın. Yavuz Özkan saldırıldığı alan-

DEMİRYOL,
BUNDAN SONRA
DAHA GENİŞ
ÇEVRELERDE,
KİLELER
ARASINDA
TARTIŞILACAK.
GERÇEKTEN
TARTIŞMAYA DEĞER
BİR FİLM
OLDUĞU İÇİN
TARTIŞILACAK.

ların yüzeyel görünümünü aşmayı ve özü yakalamayı bitiminde başarır. Yüceltiklerini de, yenden yere vurduklarını da kolayca, basitliklerin ötesinde, ama sosyalist gerçekliğin yalnlığı ve açıklığı içinde sunuyor.

Demir Yol filmi burjuvazinin bir ikizlihiğini de dolaylı olarak ortaya çıkaracak. Büyük burjuvazinin bütün örgütleri, bütün politikacıları işçi sınıfına, sosyalist ve demokratik hareketlere saldırırken bireysel terörün kitleler üzerinde bıraktığı olumsuz etkiler sarılır. Bireysel terörün sınıf hareketinin yerine koyarak saldırılar. Şimdi o pek "kızdıkları" bireysel teröre işçi sınıfı açısından saldırılan Demir Yol filmine saldırırlar. Böylece ille-yüceltiklerini bir kez daha açığa çıkacak. Daha geniş kitleler için burjuva aldatmacasının bir yanı daha büyük açıklık kazanacak.

Kısaca önemli bir adım atılmış oldu Demir Yol filmiyle sinemada. Önemli olduğu kadar zor bir adım. Bu adımı atılan kitlelerin ve yeni adamlar atılması için sabb çıkman en başta sosyalistlerin görevi olmalı.

Yeni yıla girerken Aydınlık bir geleceğe doğru

1979'da kurtuluşunun 3. yılını kutlayan Angola ezilen halkları örneklik ediyor.

Dünyamız yeni bir yıla, 1980 yılına giriyor. İnsanlığın, emperyalist sömür ve canavarlığın kâlelerini yıkmaya başladığı aydınlık yıllara ve barışın leğemi olduğu, sömürsüz ve savaşsız bir dünyayı kazanmaya doğru dev adımlar atacağı yeni bir yıldır.

1979 yılını geride bıraktık. 1979 yılı da bağnazlığın, demokrasinin, barışın, toplumsal ilerlemenin ve sosyalizmin egemenliği yolunda atılan güçlü adımlarla doluydu.

EMPERYALİZM DÜNYA BARİŞİNİ TEHDİT ETMEYİ SURDURUYOR

Emperyalist dünya içten içe kayıyor. İç savaşın ve çekişmelerin azalma eğilimi göstermiyor. Ama, emperyalizm dünya sosyalizmine karşı hâlâ güçlü bir sistem, hâlâ dünyamızın tehdit eden kıskırtmaları keyfiye tezgahlayabiliyor. ABD ise, bu saldırganlığın başında. Emperyalist dünyanın patronları 1979'un hemen başında, Guadeloupe'de yeni yıla giriş yaptılar. ABD, Federal Almanya, Fransa ve İngiltere devlet başkanları, Guadeloupe'de biraraya geldiler, futursuzca dünyanın geleceğine yön vermekle meşgul oldular. Onemli dünya sorunları hakkında karar aldılar.

Emperyalist sistemin patronları dünyanın gidip gittiğini kendi dilediklerine değiştireceklerini sanıyorlar, bu görüntüyü yaymaya çalışıyorlar. Ne var ki, SALT-2'nin onaylanmasına kadar geçen süre bunun böyle olmadığını açıkça gösterdi. ABD nasıl göstermeye çalışsa, çalışan SALT-2 anlaşması barışçı güçlerin bir kazanımı olacaktı. Bu yüzden SALT-2'ye giden yolun önüne çeşitli engeller çıkartıldı. Yeni bölgesel savaşlar tezgahlandı, Kongre ve Senato'nun savaş kıskırtıcı çevrelerinde türlü dolanlar çevrildi, SALT-2'nin denetlenmesi gibi yاپar sorunlar yaratıldı.

Ama bütün bu kıskırtılardan sonuç alınmadı. SALT-2 Anlaşması, dünya barış güçlerinin bir kazanımı olarak, Haziran ayında Viyana'da, L. Brejnev ve Carter tarafından imzalandı.

Emperyalizmin dünya barış güçleri karşısındaki saldırgan tutumu, SALT-2'nin imzalanmasından sonra yeni biçimlere aldı. ABD, yılın son aylarında, silahlanma yarışını tırmandırmak, dünyanın silah yarışına girmiş hâle gelmiş olan Avrupa kıtasında gerginliği bir kez daha yükseltmek için yeni atom füzeletir sonunu çıkarttı. Pershing-2 ve Cruise füzeletirlerini sosyalist ülkelere tehdit etmek amacıyla NATO ülkelerine yerleştirilmesini girişimci jünusuna ortamını tehlikeye atan bir gelişme oldu. Özellikle Federal Almanya, İtalya ve İngiltere'ye yerleştirilmesini düşündüren ve sayısız yadağlık 600'ü bulan yeni atom füzeletirlerinin barışçevre güçlerinin sert protestolarıyla karşılaştı. Bütün ülkelerde barışı korumak ve silahlanma yarışını durdurmak, yeni atom füzeletirlerini yerleştirilmesini engellemek için Dünya Barış Komitesi tarafınca geniş bir oarış kampanyası açıldı.

Emperyalizm silahlanma yarışında yeni adımlar atarak, "Sovyet tehdidi" maslinin hâlâ diri tutarak, yeni bir soğuk savaşa sürüklemek istiyor dünyamızı. Geçtiğimiz yılın hemen başında Pekin yönetiminin Vietnam'a karşı başlattığı alçakça saldırı, emperyalizmin gerginliği dünya çapında tırmandırma politi-

kasının bir uzantısıydı. Maoocu Pekin yönetiminin bu hâle saldırısı, tarihi kahramanlıkları dolu Vietnam halkı tarafından ezildi. Vietnam halkının zaferi, savaş yanlısı güçlerin erceğ yenileceklerini göstermesi bakımından da önemli bir örnek oldu.

Emperyalist dünyanın soğuk savaş kıskırtıcılığı yolunda attığı bir başka adım da, Avrupa'da çeşitli ülkelerde sağ, muhafazakar partilerin seçim başlanması oldu. Bunlardan en önemlisi, İngiltere'de İşçi Partisi hükümetinin düşmesinden sonra, "soğuk savaş cardısı" Thatcher'ın hükümet kurması oldu. Muafazakar Parti hükümetinin kurulmasından sonra, İngiltere'nin dış politikasında belirgin bir geriye dönüş oldu.

BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM GÜÇLERİNİN KAZANIMLARI

Emperyalizmin dünyamızı topyekin bir gerginlik alanı haline getirmek için giriştiği saldırganlıkların bazılarını, kuşkusuz sonuç alabiliyor. Ama ne bu başarılar geçtiğimiz yıl içinde kalıcı olabili, ne de barış ve sosyalizm güçleri karşısında kesin bir sonuç alabili. Emperyalizm geçtiğimiz yıl içinde gene birçok ülkeden kovuldu, gene birçok ülke bağımızlığını ve demokrasiyi kazandı.

Nikaragua'da gerçekleştirilen devrim, Küba devriminden sonra Latin Amerika halkları için yeni bir meşale oldu. Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Nikaragua Sosyalist Partisi tarafından oluşturulan Ulusal Yurtsever Cephe, zalim Somoza diktatörlüğünü yerle bir ederek, emperyalizme güçlü bir şamar indirdi.

Antiemperyalist mücadelelerin güçlü odağı Baflantıazlar Hareketi'nin Eylül ayında Küba'nın başkentli Havana'da yaptığı toplantı da bütün gayretkeşliklere karşın, antiemperyalist mücadelenin güçlenmek ve pekişmekte olduğunu gösterdi ve baflantıaz ülkelerin ancak sosyalist dünya ile dayanışma içinde gerçek kurtuluşa ulaşabileceklerini kanıtladı.

Geçtiğimiz yıl içinde dünya kamuoyunun en çok tartıştığı konu ise İran ulusal demokratik devrimi oldu. Zalim Sah diktatörlüğü önce güçlü görünüşüne karşın, kitlelerin antifasist kabazısı karşısında paramparca oldu. İran ulusal demokratik devrimi en zalim diktatörlüklerin bile halk kitlelerinin gücü karşısında teslim alınsabileceklerini bir kez daha gösterdi.

İran devrimi canalsı bir bölge olan Ortadoğu'da, emperyalizme indirilmiş çok önemli bir darbeydi. Emperyalizm bu darbeyi hafifletmek için İran'da provokasyonları, sabotajları sürdürdü. Bugün İran hâlâ iç sorunlarını çözmemiş, Kürt ulusal hareketleriyle ilişkilerini olumlu bir düzeyde kuramamıştır. İran'da monark-fasist Sah diktatörlüğünün devriminin önemli bir sonucu da, emperyalizmin saldırganlıklarından biri olan CENTO'nun dağılması oldu. Bugün CENTO'dan boşalan yeri yeni bir partila doldurmaya çalışıyor emperyalizm.

1979'un ilerici dünya kamuoyu için çok önemli bir başka özelliği daha vardı: Coruk Yılı olması. Birleşmiş Milletler Orgülü, 1979'u da Dünya Coruk Yılı olarak kabul etti ve BM'nin bu kararına gerçek içeriğini kazandıranlar, barışın, demokrasinin ve sosyalizmin sahipleri oldular. Dünya Coruk Yılı'nın kutlanması doğrultusunda yapılan çalışmalar barış mücadelesinin güçlenmesinde önemli basamaklar oldular, emecilerin antiemperyalist ofisinin biraz daha biletiler.

EMPERYALİZMİN HESAPLARINDA ÖNEMLİ HALKA, TÜRKİYE

Ülkemizi emperyalizmin Ortadoğu'daki hesapları içinde önemli bir yer tutuyor. Emperyalizm, hem Türkiye ekonomisini istenilen biçime sokmak, hem sosyalist dünyaya yönelen bütün yolları tıkamak, hem de ülkemizi bölgedeki antiemperyalist hareketlere karşı bir tehdit usul haline getirmek için Türkiye üzerindeki denetimini kesin bir biçimde sağlamak istiyor. Gerek CHP ağırlıklı hükümet döneminde, gerekse AP hükümeti kurulduğundan beri, ülke ekonomisi IMF, Dünya Bankası vb. emperyalist finans kuruluşlarının yönlendiriciliğine teslim edilmiş durumda.

U-2 casus uçaklarının Türkiye hava sahası üzerinden uçmaları ve İran devrimi konularındaki önce tutarız ve cesaretsiz, sonra da açıkça işbirlikçi politikalar tekeli burjuvazinin emperyalizme bağışlılık politikasında ne denli "kararı" olduğunu gösteriyor.

1979 yılında emperyalizmin ülkemiz üzerindeki oyunları yalnızca bölge halklarına yönelik olarak kalmadı. Tekelerin önce TUSİAD ilanlarıyla başlatıldığı saldırı doğrudan işçi sınıfının ve emecli kitlelerin ekonomik, demokratik haklarını hedef alıyordu. Tekeli büyük burjuvazi, ilerici, demokratik, sol, bilimsel sosyalist güçleri bastırmak için fasist terörün geçerli bir çare olarak gördü. Fasist terör CHP ağırlıklı hükümet döneminde sürdürüldüğü turmanış, MHP destekli AP hükümeti kurulduğundan bu yana daha safıya ulaştı.

Ahdi İpecki, Cevat Yurdakul, Ümit Yaşar Doğanay, Cavit Orhan Tutengil, Ceyhan Can 1979 yılı içinde, politik ortamı daha da gerginleştirmek için, planlı bir biçimde katledildiler. Fasist hareket, geçtiğimiz yıl içinde bu cinayetlerin yanı sıra, düzenlediği toplu katliamlarla mahalleleri, hatta kentleri kuşattı. Yıyı sürdürdü ve bu girişimleriyle ülkemizi bir iç savaş ortamına sürüklemeyi amaçladı. Ama, "sivil" terörün kaynağında oldukları apak olan MHP ve yan kuruluşları üzerinde, demokratik güçlerin bütün ısrarı da yatmalanına karşın, herhangi bir soruşturmayla yönelen olmadı.

İç politikada 1979 yılının en önemli olayı 14 Ekim ara seçimler oldu. 14 Ekim seçimlerinin sonuçları hükümet değişikliğine yol açtı ve seçimlerden yığılı çıkan CHP yerine AP hükümeti kuruldu. Gerici-fasist güçler, seçim sonuçları ile "eşine geçirdikleri" politik inşaatı alabildiğine kullanmaya girişti. MHP destekli AP hükümeti, yasa ve Anayasa değişiklikleriyle, "yasal" ve yasadışı terör ile, basırcı bir polis devleti oluşturmaya yığıldı.

Demokratik güçlerin 14 Ekim seçimlerindeki başarısızlığını terime çevirmek ve gerici-fasist güçlerin eline geçen politik inşaatları terime çevirmek ehtel ne mümkündür. Bunun ise bir tek yolu vardı: Tüm anti-fasist, anti-emperyalist güçlerin birleşik gücünü oluşturmamak. 1979 yılı bu konuda önemli adımları attığı bir yıl olmadı. Ne var ki, özellikle yılın son aylarında antifasist güçler arasında görülüm olumu gelişmeler, önümüzdeki yıl içinde kalıcı adımlara yol açabilecek düzeydeydi. NATO'nun yeni atom füzeletir planına karşı düzenlenen ve geniş kitlelere ulaşabilen barış kampanyası, bu konuda atılan ileri bir adımdı.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GOREY BAŞINDA

Kuşkusuz, tüm antifasist, antiemperyalist güçlerin birleşmesi için, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin önderlik inşaatını eline alacak bir etkililikle olmasın gerekliyordu. Türkiye İşçi Partisi geçtiğimiz yıl boyunca bu önderliği kazandığını ısrarla teklipçisi oldu. TIP'nin 2. Büyük Kongresi ve bu Kongre'de alınan kararlar, bilimsel sosyalist hareketin önderlik mücadelesinde hedeflerine aydık geldi.

Türkiye İşçi Partisi, kitlelere mücadele hedeflerinin gösterilmesinde tutarlılığına, 1979 1 Mayıs kutlamalarında kanıtladı. 1 Mayıs 1979 kutlamaları sükrüyetimin antiemperyalist yasaklarına karşın, Türkiye İşçi Partisi tarafından kutlandı. Yapılan gösterilerden sonra TIP Genel Başkanı Behice Boran'ın da içinde bulunduğu 400 kadar TIP'li İstanbul Sükrüyetim Komutanlığı tarafından toplantıya alındılar. 1 Mayıs'da sükrüyetimin adeta "savaş ilanı" karşısında, ülke içindeki ve dışındaki demokratik kuruluşlar geniş bir protesto kampanyası sürüldüler.

ANTİFASİST GÜÇLER BİRLİKTE KAZANACAKLARDIR

1979 yılının eşindeyken sükrüyetim ilan edildi. 1980 yılının eşinde ise bu kez, açıkça gerici-fasist bir yönetimin kollarını yarmaya hedef alan bir hükümet kuruldu. Bugün işçi sınıfı ve emecli kitleler, ilerici, demokratik, sosyalist güçler, fasist terör odaklarını tehdit altındadır.

Ne var ki, bu süreci durdurmak, fasizme geçit vermemek, fasist hareketi ezme mümkündür. Fasist hareketi ezmenin yolu, ülkemizin demokrasiden ve sosyalizmden yana güçlerinin birliğinden geçmektedir. İşçi ve emecli kitlelerin yücündeki mücadelesini, ülkemizi aydınlığa çıkaracak güçtedir. 1980 yılı yeni bir Türkiye'nin mücadelesine yamnak işçi sınıfının ve emecli kitlelerin elindedir!